

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/166/2024
Identifikačné číslo spisu:	2515201161
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:2515201161.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a JUDr. Jozefa Zlochu, v spore žalobcov 1/ U. U., nar. C. a 2/ H. U., nar. C., obaja bytom N., obaja zastúpení advokátkou JUDr. Katarínou Galovou, so sídlom v Piešťanoch, E. Belluša 10, IČO: 42 164 460, proti žalovaným 1/ H. R., nar. C., 2/ P. R., nar. C., obaja bytom N., 3/ Z. J., nar. C. a 4/ J. J., nar. C., obaja bytom N., všetci žalovaní zastúpení advokátom JUDr. Jurajom Jurovským, so sídlom v Piešťanoch, Vajanského 1955/58, IČO: 33 496 668, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. PN-14C/64/2015, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 29. februára 2024 sp. zn. 26Co/95/2022, 28Co/26/2024, takto

rozhodol:

I. Dovolanie z a m i e t a .

II. Žalovaní 1/ až 4/ m a j ú voči žalobcom 1/, 2/ n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred súdom prvej inštancie

1. Žalobcovia sa žalobou domáhali určenia, že

- žalobca 1/ je podielovým spoluvlastníkom, o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 3/8, nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území N., obec N., okres R. ako parcely registra „C“: parc. č. XXXX/X o výmere 14 m² - zastavaná plocha a nádvorie, vedená na liste vlastníctva č. XX Okresného úradu Piešťany, katastrálny odbor; parc. č. XXXX/XX o výmere 88 m² - záhrada, vedená na LV č. XX Okresného úradu Piešťany, katastrálny odbor; parc. č. XXXX/XXX o výmere 76 m² - záhrada, vedená na LV č. XXXX Okresného úradu Piešťany, katastrálny odbor; parc. č. XXXX/XXX o výmere 82 m², záhrada vedená na LV č. XXXX, Okresného úradu Piešťany, katastrálny odbor (ďalej ako „nehnuteľnosti“);

- určenia, že žalobca 2/ je podielovým spoluvlastníkom o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 3/8 dotknutých nehnuteľností;
- určenia, že žalobcovia 1/ a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/4 dotknutých nehnuteľností.

2. Okresný súd Piešťany (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. mája 2022 č. k. 14C/64/2015-392 v spojení s doplniacim rozsudkom z 19. júla 2022 č. k. 14C/64/2015-444 žalobu zamietol (výrok I.) a priznal žalovaným 1/ až 4/ nárok na náhradu trov konania proti žalobcom 1/ a 2/ v plnom rozsahu (výrok II.). Konanie v časti o určenie vlastníckeho práva k pozemkom zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. N. ako parcely registra C KN č. XXXX/XX a č. XXXX/XXX zastavil (výrok I. doplnacieho rozsudku) a opravil rozsudok súdu prvej inštancie v odsekoch 104., 116. až 119. a 121. odôvodnenia (výrok II. doplnacieho rozsudku).

3. Súd prvej inštancie spor právne posúdil podľa § 80 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, v znení neskorších prepisov (ďalej len „OSP“), § 137 a § 470 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“), § 126, § 129 ods. 1 a 2, § 130 ods. 1, § 132 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „OZ“), § 40 ods. 1, § 115, § 116 ods. 1, 2, § 145, § 566 ods. 1, 2 prvého Občianskeho zákonníka, t. j. zákona č. 141/1950 Zb. v znení účinnom do 31. 03. 1964 (ďalej aj ako „prvý OZ“), § 135a ods. 1 až 5, § 132a ods. 1, § 507a ods. 1, 3 OZ v znení účinnom od 01. 04. 1983 do 31. 12. 1991, § 135 ods. 1, 2, prvá veta OZ v znení účinnom od 01. 04. 1984 do 31. 12. 1991, § 865 ods. 3 OZ (prechodné ustanovenie k právnym úpravám účinným od 01. 04. 1983, zavedených zákonom č. 131/1982 Zb.), § 872 ods. 6 OZ (prechodné ustanovenie k právnym úpravám účinným od 01. 01. 1992, zavedených zákonom č. 509/1991 Zb.), § 134 ods. 1, 3 a 4 OZ v znení účinnom od 01. 01. 1992, § 13 ods. 9 vládneho nariadenia č. 64/1930 Sb., § 43 (Věcné náležitosti) bodu C písm. i) vládneho nariadenia č. 64/1930 Zb., § 3 ods. 2 a 3, § 7, § 67 ods. 1 a 2, § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) (ďalej len „katastrálny zákon“), § 105 ods. 4, § 106 ods. 1 a 2 vyhlášky č. 79/1996 Z. z., účinné do 30. 11. 2009.

4. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovia 1/ a 2/ nepreukázali dostatočným spôsobom vznik dobrej viery ich právnych predchodcov, že im sporné pozemky vlastnícky patria, pretože sporné pozemky užívajú žalobcovia, a predtým ich užívali ich právní predchodcovia tak, ako sú ohradené v teréne od roku 1960 až 1963, avšak rodičia žalobkyne 1/ kúpili 1/2 pozemku v danej lokalite, každý po 1/4 už v roku 1952 ako neoplotený, neohradený, bez vytýčených hraníc v teréne. Geometrický (polohopisný) plán na rozdelenie parcely bol vyhotovený až v roku 1953, a tento bol schválený až v roku 1966, kedy došlo k reálnemu rozdeleniu pozemku na základe kúpnej zmluvy, ktorá vychádzala z predmetného geometrického plánu na rozdelenie pôvodnej parcely na štyri menšie parcely.

Žalobcovia nepreukázali, že hranicu sporného pozemku v jeho severnej časti vytýčil v teréne geodet, a že tak urobil na základe geometrického plánu z roku 1953, keďže v geometrickom pláne absentuje údaj o spôsobe vytýčenia hraníc v teréne, ktorý údaj už v danom čase bol obligatórnou náležitosťou geometrického plánu podľa vtedajšej právnej úpravy.

Hoci geometrický plán z roku 1953 obsahuje vo svojej grafickej časti vyznačenie šiestich novo osadených medzníkov červenými krúžkami, neobsahuje však jasnú informáciu, či a akým spôsobom boli tieto medzníky osadené v prírode (v teréne). Geometrický plán z roku 1953 bol schválený až v roku 1966, kedy bol už otec žalobkyne 1/ viac ako 2 roky mŕtvy a zostalo otáznym, či hranice boli vyznačené v teréne pred schválením geometrického plánu. Iba od druhu, tvaru a rozmerov predmetných štyroch kameňov, ktoré spĺňali vtedajšou právnou úpravou požadované parametre možného spôsobu vytýčenia hraníc v teréne, nebolo možné vyvodiť jednoznačný záver, že tieto riadne osadil v teréne geodet, a že tak urobil na základe geometrického plánu z roku 1953.

Dobromyseľnosť držby žalobcov a ich právnych predchodcov nebolo možné odvodiť ani od skutočnosti, že v danej lokalite došlo k poposúvaniu hraníc väčšiny pozemkov, a že nešlo iba o pozemky užívané žalobcami a ich právnymi predchodcami. Z uvedených dôvodov prvoinštančný súd žalobu zamietol a všetkým žalovaným podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcom v plnom rozsahu, s prihliadnutím na procesné zavinenie zastavenia časti konania žalobcami pre

čiastočné späťvzatie žaloby podľa § 256 ods. 1 CSP.

5. Dňa 19. júla 2022 súd prvej inštancie vyhlásil doplniaci rozsudok č. k. 14C/64/2015-444, ktorým rozhodol tak, že:

„I. Konanie v časti o určenie vlastníckeho práva k pozemkom zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. N. ako parcely registra C KN č. XXXX/XX a č. XXXX/XXX z a s t a v u j e .

II. O p r a v u j e rozsudok Okresného súdu Piešťany č. k. 14C/64/2015-392 z 10. mája 2022 tak, že odseky 104., 116. až 119. a 121. odôvodnenia rozsudku správne znejú: (...)“

II.

Konanie o odvolaní

6. Krajský súd v Trnave (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom z 29. februára 2024 č. k. 26Co/95/2022, 28Co/26/2024-537 rozhodol tak, že:

- odmietol odvolanie žalobcov 1/ a 2/ proti výroku II. doplnacieho rozsudku (výrok I.),
- napadnutý rozsudok v znení výroku II. doplnacieho rozsudku potvrdil (výrok II.)
- a žalovaným priznal voči žalobcom nárok na náhradu 100 % trov odvolacieho konania (výrok III.).

7. Rozhodnutie o odmietnutí odvolania podaného proti výroku II. doplnacieho rozsudku (t. j. v časti opravy bodov 104., 116. až 119. a 121. odôvodnenia jeho rozsudku z 10. mája 2022 - poznámka dovolacieho súdu) odvolací súd odôvodnil tým, že „rozhodnutie o oprave rozhodnutia nie je rozhodnutím vo veci samej, takže má procesnú povahu uznesenia (§ 234 ods. 1 a druhá veta § 224 ods. 1 CSP). Túto svoju povahu nestráca tým, že je pojaté do výrokovej časti rozsudku súdu (pozri v tomto zmysle uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. 06. 2018 sp. zn. 8Cdo/102/2017, bod 20.). Konceptia prípustnosti odvolania proti rozhodnutiam súdu prvej inštancie sa v civilnom procesnom práve zakladá na pravidle, že proti uzneseniam odvolanie nie je prípustné (§ 355 ods. 2 CSP). Výnimku tvorí konečný výpočet konkrétnych druhov uznesení, voči ktorým zákon odvolanie pripúšťa. Pokiaľ ide o tzv. opravné uznesenia, Civilný sporový poriadok pripúšťa odvolanie len proti uzneseniu o návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmých nesprávnosti, okrem odôvodnenia (§ 357 písm. f) CSP). Oprava, ktorá sa týka odôvodnenia rozhodnutia, je tak z odvolacieho prieskumu a priori vylúčená.

Pre poriadok však možno uviesť, že ak žalobcovia doplnaciemu rozsudku vyčítajú, že hoci bol podľa odôvodnenia súdu prvej inštancie vydaný na základe § 224 CSP, toto ustanovenie nemožno použiť, lebo sa netýka odstraňovania zmätočnosti zdôvodnenia rozsudku, bolo možné od nich odôvodnene očakávať, aby vysvetlili, v čom spočívala údajná zmätočnosť odôvodnenia rozsudku, a prečo teda vskutku nemohlo ísť o odstraňovanie chýb v písaní, počítaní a iných zrejmých nesprávnosti. Súd je viazaný obsahom podania (§ 124 ods. 1 CSP) a nemá právo (ale ani povinnosť) domýšľať si skutkový základ (odvolacej) námietky strany.

Ziada sa ešte dodať, že argument žalobcov, že vydanie rozhodnutia o oprave formou uznesenia je „vadou konania, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie formou doplnacieho rozsudku“, je zjavne mylný, pretože je cyklický.

Vzhľadom na to, že odvolanie žalobcov proti výroku II. doplnacieho rozsudku ako rozhodnutiu o oprave odôvodnenia smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, nemohol odvolací súd rozhodnutie napadnuté odvolaním preskúmať a meritorne o odvolaní rozhodnúť, ale musel odvolanie podľa § 386 písm. c) a CSP v tejto časti odmietnuť (výrok I).“

8. Odvolacia námietka spočívajúca v porušení práva žalobcov na spravodlivý súdny proces pre nepreskúmateľnosť a zmätočnosť odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vzhľadom na jeho obsiahlosť podľa odvolacieho súdu neobstála. Zdôraznil, že rozsudok nemá opisovať obsah takmer celého spisu, má byť presvedčivý a zároveň musí byť výstižný. Dôležité je vysporiadať sa s tým, čo je v konaní relevantné, teda dať odpoveď na tie otázky, ktoré sú z hľadiska predmetu sporu podstatné. Na presvedčivosti rozsudku reprodukcia obsahu podaní strán nepridáva, ale zbytočnú rozsiahlosť odôvodnenia nemožno považovať za vadu odôvodnenia, ktorá by spôsobovala zmätočnosť rozsudku a zakladala tak dôvodnosť odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

9. K namietanej arbitrárnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku a porušeniu práva na spravodlivý proces, ktoré žalobcovia videli aj v tom, že súd prvej inštalácie sa údajne odklonil od judikatúry najvyššieho súdu, týkajúcej sa vydržania a tento odklon dôkladne nevysvetlil, odvolací súd zdôraznil, že tretí odsek § 220 CSP výslovne nevyžaduje dôkladné odôvodnenie odklonu, ktorý sa netýka ustálenej rozhodovacej praxe. V súvislosti s rozhodnutiami najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/102/2017 a 4Cdo/120/2019, na ktoré žalobcovia poukázali, odvolací súd uviedol, že tieto netvoria ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu. Rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/87/2010, na ktoré tiež žalobcovia poukázali, je možné podľa odvolacieho súdu považovať za ustálenú rozhodovaciu prax, pričom súd prvej inštalácie postupoval v súlade s názormi najvyššieho súdu, ktoré v ňom vyjadril.

10. K námietkam žalobcov, spočívajúcim v tvrdení, že sa prvoinštančný súd v odôvodnení rozsudku nevysporiadal s niektorými skutkovými otázkami (nezohľadnil skutkové tvrdenie žalovaného 1 / o dôvodoch, prečo si nedali žalovaní 1 / a 2 / zamerať svoje nadobúdané pozemky, odignoroval záverečnú reč žalovaného 1 / ..., v ktorej ... opakovane neuviedol žiadne okolnosti, ktoré by mali svedčiť o nepoctivosti/nedobromyseľnosti držby žalobcov a neospravedlniteľnosti skutkového omylu žalobcov), nevysporiadal sa s dôkazom - zápisnicou Správy katastra Piešťany z 25. 04. 2006 (č. l. 252), a že jeho závery v ods. 121. - 123. sú v rozpore s premisami rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/234/2009, sú nelogické, protirečivé a nepreskúmateľné, odvolací súd s poukazom na rozhodnutia Ústavného súdu SR uviedol, že nakoľko súd prvej inštalácie v odôvodnení svojho rozhodnutia stručne a jasne objasnil skutkový a právny základ rozhodnutia, nemohol sa stotožniť s námietkami žalobcov a v danom smere považoval právo žalobcov na spravodlivý súdny proces za plne realizované.

11. Ďalšou odvolacou námietkou žalobcovia napadli právne posúdenie veci súdom prvej inštalácie, ktorý podľa nich vychádzal z nesprávneho výkladu § 130 ods. 1 a § 134 ods. 1 OZ, na základe ktorého žalobu zamietol s tým, že žalobcovia nepreukázali splnenie jednej zo základných podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, ktorou je aj oprávnená držba, vychádzajúca z ich dobrej viery v čase jej vzniku, že im pozemok vlastnícky patrí. Žalobcovia s odkazom na judikatúru argumentovali, že súd prvej inštalácie vyvodil z § 130 ods. 1 OZ nesprávny záver o rozložení bremena tvrdenia a dôkazného bremena, ktorý potom v konaní použil v neprospech žalobcov. V danom smere v bodoch 22. až 24. odôvodnenia odvolací súd opätovne zdôraznil, že rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/102/2017 a 4Cdo/120/2019, na ktoré žalobcovia poukázali, nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, pretože „jednak neboli publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky a jednak ide len o dve rozhodnutia (navyše toho istého senátu).

Pokiaľ ide o žalobcami označené rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/87/2010, ktorému inak predchádzalo rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/30/2010, toto síce nebolo publikované, ale keďže na jeho závery o funkcii a účele vydržania, na ktoré žalobcovia odkazujú, vecne nadviazali aj ďalšie neskoršie rozhodnutia (sp. zn. 4Cdo/283/2009, 2Cdo/236/2012, 9Cdo/67/2022), možno ho považovať za ustálenú rozhodovaciu prax. Podľa týchto rozhodnutí je funkciou vydržania umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera (dobromyseľnosť) je podľa platnej úpravy daná „so zreteľom na všetky okolnosti“. Vydržanie tak hojí najmä vady alebo nedostatok nadobúdacieho titulu. Účelom vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym. Napadnutý rozsudok sa ale od tohto názoru na funkciu a účel vydržania neodkláňa. Funkciou a účelom vydržania totiž nie je hojiť vady nadobúdacieho titulu a uvádzať do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym za každú cenu, ale len za zákonom stanovených podmienok. Tie mimochodom zohľadňuje aj žalobcami citované rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/87/2010: kvalifikovaná držba veci vykonávaná počas zákonom stanoveného obdobia. Napadnutý rozsudok sa pritom zakladá na otázke posúdenia dobromyseľnosti držby právnych predchodcov žalobcov. Súd prvej inštalácie postupoval práveže v súlade s citovaným názorom najvyššieho súdu, keď svojmu prieskumu podrobil okolnosti, za ktorých sa právní predchodcovia žalobcov ujali držby sporných pozemkov. Preto ani neprichádza do úvahy, aby v napadnutom rozsudku dôkladne odôvodňoval odklon od ustálenej rozhodovacej praxe, v dôsledku čoho ani nemohol porušiť § 220 ods. 3 CSP.

Pre posledné žalobcami uvádzané rozhodnutie R 45/1986 platí rovnaký záver. Ide o stanovisko Najvyššieho súdu ČR z 29. 12. 1984 sp. zn. Cpj 51/84, v ktorom súd zaujal tento názor: „Dobrá viera je presvedčení nabyvateľa, že nejedná bezprávne, keď si napr. prisvojuje určitú vec. Jde tedy o

psychický stav, o vnútorný presvedčenie subjektu, ktoré samo ose nemôže byť predmetom dokazovania. Predmetom dokazovania môžu byť skutočnosti vnútorného sveta, jejichž prostredníctvom se vnútorný presvedčenie prejavuje navenek, tedy okolnosti, z nichž lze dovodit presvedčenie nabyvatele o dobré víře, že mu věc patří (§ 132a odst. 1 o. z.). Navrhovatel, který se dovolává ochrany podle ustanovení § 132 o. z. musí (mimo jiné) tvrdit okolnosti, z nichž bude vyplývat dobrá víra; její existenci však samu ose prokazovat nebude. V tomto směru má však povinnost dokazovat uvedené okolnosti a snáší v důsledku toho nepříznivé následky nesplnění této povinnosti. Okolnostmi, které budou svědčit pro závěr o existenci dobré víry, budou zpravidla okolnostmi týkající se právního důvodu nabytí a svědčící o poctivosti nabyvatele. Na rozdíl od prokazování vlastnictví nebude třeba, aby prokazoval platný právní důvod nabytí, řádný přechod vlastnictví, ale jen okolnosti svědčící o poctivosti nabytí. V tom je základní rozdíl mezi ochranou vlastnictví a ochranou držby.“

Keďže toto stanovisko bolo publikované, ide síce o ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ale súd prvej inštancie sa od nej neodklonil. Práve naopak, súd prvej inštancie zaťažil bremenom tvrdenia, čo sa týka okolností, z ktorých vyplýva dobrá viera právnych predchodcov žalobcov pri nadobúdaní sporných pozemkov, žalobcov. Takýto postup je opäť súladný s ustálenou rozhodovacou praxou, a preto nemožno hovoriť o porušení ustanovenia § 220 ods. 3 CSP.“

12. Odvolací súd uzavrel, že pokiaľ súd prvej inštancie vychádzal z takého výkladu § 130 ods. 1 OZ, že sú to žalobcovia, ktorí musia tvrdiť a preukazovať okolnosti svedčiace v prospech dobromyseľného nadobudnutia držby sporných pozemkov, postupoval správne a v súlade s ustálenou súdnou praxou. Ani s výhradou, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval, keď neuplatnil § 3 ods. 2 druhú vetu katastrálneho zákona, nemohli podľa odvolacieho súdu žalobcovia uspieť, keďže uvedené ustanovenie nebolo podľa odvolacieho súdu použiteľné, pretože predmetom sporu nebolo vlastnícke právo, ale vymedzenie hranice susedných pozemkov na účely evidencie v katastri nehnuteľností.

13. Ďalšia odvolacia námietka žalobcov smerovala voči skutkovým zisteniam súdu prvej inštancie. Po prvé žalobcovia napádali skutkový záver, že nepreukázali, že hranicu sporného pozemku vytýčil v teréne geodet na základe geometrického plánu z roku 1953, keďže v geometrickom pláne absentuje údaj o spôsobe „vytýčenia“ hraníc v teréne. Odvolací súd nezistil logické nedostatky v posúdení danej otázky prvoinštančným súdom, a to ani keby malo ísť o „označenie“ hraníc, či „osadenie medzníkov“ v teréne. Pritom samotní žalovaní v odvolaní argumentovali, že geometrický plán obsahoval červené krúžky, ktoré údajne predstavovali novo osadené medzníky. Za týchto okolností bolo rozlišovanie medzi vytýčením a označením hraníc v teréne bezvýznamné. Tým odvolací súd dal odpoveď aj na výčitku nezrozumiteľnosti napadnutého rozsudku v tejto časti. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je jasné, že konštatovaním o „neodbornom vytýčení hraníc“ súd prvej inštancie logicky nadviazal na svoj skorší záver, že žalobcovia nepreukázali označenie/vytýčenie hraníc v teréne geodetom („kto a kedy kamene v teréne osadil“), čo je zrejme aj z druhej časti dotknutej vety, v ktorej súd prvej inštancie uvádza, že ide o pozemok, ako ho v teréne vyznačili právní predchodcovia žalobcov, ktorú žalobcovia v odvolaní účelovo opomínajú, aby tak navodili zdanie nezrozumiteľnosti rozsudku. Dodal, že záver súdu prvej inštancie, že žalobcovia nepreukázali, že hranicu sporných pozemkov vytýčil v teréne geodet, vychádza zo správneho posúdenia okruhu sporných a nesporných tvrdení strán v konaní.

Keďže súd prvej inštancie v súvislosti s vyjadreniami žalovaných, ktorými spochybňovali tvrdenie žalobcov, že medzníky v teréne umiestnil geodet, neuplatnil sudcovskú koncentráciu (§ 153 CSP), odvolací súd nemohol súhlasiť so žalobcami, že by žalovaní túto okolnosť popreli neúčinne, lebo tak neurobili bezprostredne po výsluchu žalobkyne na pojednávaní 12. októbra 2021. Uplatnenie sudcovskej koncentrácie podľa § 153 CSP je plne v kompetencii súdu prvej inštancie a odvolací súd mu nemôže nariadiť ani inak dosiahnuť, aby ju v konaní uplatnil, ak tak urobiť nemieni.

14. Ostatné výhrady ku skutkovým záverom súdu prvej inštancie, z ktorých súd prvej inštancie žiadny právny záver nevyvodil (napr. konštatovanie, že plot bol ohradený svojpomocne), neboli podľa odvolacieho súdu relevantné, takže sa k nim nevyjadril.

15. V súvislosti s nesúhlasom žalobcov s odpoveďou súdu prvej inštancie na otázku, či boli právní predchodcovia žalobcov dobromyseľní, sa jednalo o otázku právnú, nie skutkovú (rozhodnutie č.

2199/1923 Vážneho Zbierky rozhodnutí najvyššieho súdu vo veciach občianskych). Bolo na žalobcoch, aby tvrdili a preukazovali okolnosti svedčiace v prospech dobromyseľnosti ich právnych predchodcov v súvislosti s nadobudnutím držby sporných pozemkov. Vzhľadom na tieto okolnosti, že právni predchodcovia žalobcov kupovali dotknuté nehnuteľnosti kúpnu zmluvou uzatvorenou vyše roka pred tým, než, podľa tvrdení žalobcov, boli umiestnené medzníky na hranici sporných pozemkov, a než bol vyhotovený samotný geometrický plán, a najmä na to, že sporné pozemky boli v čase kúpy neoplotené a neskôr neboli na nich umiestnené ani žiadne medzníky, nebolo možné zo strany odvolacieho súdu prvoinštančného súdu vyčítať, že ho tvrdenia žalobcov o zachovaní normálnej obozretnosti a dobrej viere ich právnych predchodcov o tom, akého pozemku sa ujali, nepresvedčili.

16. Keďže odvolacie dôvody uplatnené žalobcami neboli opodstatnené, odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a o nároku strán na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol tak, že nakoľko odmietnutie odvolania zavinili žalobcovia svojím neprípustným odvolaním, bolo potrebné náhradu všetkých trov odvolacieho konania podľa § 256 ods. 1 v spojení s čl. 4 ods. 1 CSP priznať žalovaným.

III.

Dovolanie žalobcov

17. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia (ďalej aj ako „dovolatelia“) dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. e) a písm. f) CSP.

18. Odňatie zákonnému sudcovi (§ 420 písm. e) CSP) dovolatelia videli v tom, že:

- odvolanie žalobcov napadlo na Krajský súd v Trnave dňa 11. 11. 2022 do odvolacieho senátu 26Co pod sp. zn. 26Co/95/2022 v zložení sudcov občianskoprávneho kolégia JUDr. Katarína Slováčeková (predsedníčka senátu a sudca spravodajca), Mgr. Jozef Mačej, JUDr. Ľuboslava Vánková. Pridelenie veci do odvolacieho senátu sa udialo v súlade so zákonom č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZS“) a v súlade s v tom čase platným a zverejneným Rozvrhom práce Krajského súdu v Trnave na rok 2022 (ďalej len „RP 2022“) v znení jeho ostatného dodatku č. 17 z 28. 10. 2022.

- podľa zásad a pravidiel zapisovania a pridelenia vecí na jednotlivých úsekoch odvolacieho súdu, uvedených v RP 2022 (na jeho str. 17), platnom v čase napadnutia veci do odvolacieho senátu 26Co, platila zásada: „Pri zmene v zložení senátu sa vec ponecháva v pôvodnom senáte, alebo sa prerozdelení (bez náhodného výberu) do iného senátu, kde sa zaraďuje sudca spravodajca tak, aby prerozdelením veci bola zabezpečená rovnomerná zaťaženosť senátov na súde.“

- predseda odvolacieho súdu vypracoval na rok 2023 návrh RP 2023. Návrh bol Sudcovskej rade predložený dňa 30. 11. 2022, ktorá ho prerokovala dňa 12. 12. 2022 tak, že tento návrh neprijala, pretože nezískal potrebný počet hlasov. V čase tvorby a účinnosti RP 2023 senát 26Co existoval, a aj v rovnakom zložení.

- Dodatkom č. 8 k RP 2023 z 30. 05. 2023 došlo k zmene obsadenia senátu, keď JUDr. Slováčeková bola vyradená zo senátu súdneho oddelenia 26Co a bola zaradená do senátu na rodinnoprávnej agende, do súdneho oddelenia 12. Senát v súdnom oddelení 26Co bol zložený z predsedov senátu/členov senátu - Mgr. Mačej (pôvodný člen senátu ako pri nápade veci sp. zn. 26Co/95/2022), Mgr. Staríček (nový člen senátu), JUDr. Vánková (pôvodný člen ako pri nápade veci sp. zn. 26Co/95/2022). Do občianskoprávneho kolégia boli zaradení JUDr. Duman, Mgr. Mizerová, JUDr. Tischlerová ako predsedovia a členovia senátu v súdnom oddelení 28Co.

- Podľa Dodatku č. 8 RP 2023 súdnemu oddeleniu 26Co bol určený rozsah pôsobnosti, pomer nového nápadu 6 + rozhodovanie v nevybavených veciach, ktoré boli do súdnych registrov 26Co, ... 26NcC pridelené do 31. 05. 2023 (čo je daný prípad). Novovzniknutému súdnemu oddeleniu 28Co bol určený rozsah pôsobnosti - (len) pomer nového nápadu 6, pričom predseda senátu bol podľa ZS povinný pri tvorbe rozvrhu práce a jeho zmien rešpektovať princíp rovnomernej zaťaženosť sudcov. Dodatok neobsahoval žiadne zásady prerozdelenia nevybavených vecí tomuto novému súdnemu oddeleniu.

- Dodatok č. 8 RP 2023 v bode VIII. upravil/zmenil „Zásady a pravidlá zapisovania a pridelenia vecí na jednotlivých úsekoch Krajského súdu v Trnave pre Rozvrh práce na rok 2023“, pričom danej veci sa

týka bod 14. a bod 23. Zastupovanie členov senátov počas ich neprítomnosti sa riadi určeným zastupovaním v rozvrhu práce účinného ku dňu 31. 05. 2023. Hoci stanoviská Sudcovskej rady nemajú podľa zákona vplyv na účinnosť rozvrhu práce a ich zmien, z viacerých uznesení Sudcovskej rady k návrhom rozvrhu práce a dodatkom k nim v roku 2022 a 2023 vyplýva, že predseda odvolacieho súdu nereflektoval na opakované pripomienky Sudcovskej rady, ktorá poukazovala na tvorbu rozvrhov práce a dodatkov v rozpore so zákonom a princípom rovnomernej zaťaženia sudcov.

- Dodatkom č. 14 k RP 2023 s účinnosťou 31. 10. 2023 v bode I. určil, že nevybavené veci, ktoré boli pridelené sudcom rodinnoprávneho kolégia ... JUDr. Kataríne Slováčkovej, ... ako sudcom spravodajcom vedené v občianskoprávnej agende odvolacej (súdne registre Co, Co(sp) a obchodnoprávnej agende odvolacej (súdny register Cob), budú prevedené výnimkou do senátov občianskoprávneho úseku pomocou technických a programových prostriedkov do súdnych oddelení 21, 24 a 26 v pomere 3, do súdneho oddelenia 22 v pomere 1 a do súdneho oddelenia 28 v pomere 50. Potvrdenie o prevedení vecí bude založené v príslušnom súdnom spise spolu s týmto dodatkom. Zoznam nevybavených vecí, ktoré budú prevedené, tvorí prílohu tohto dodatku. V súdnom spise sa nachádza potvrdenie, Dodatok č. 14 k RP 2023 a Zoznam nevybavených vecí (na č. 1. 528), ktorý predseda odvolacieho súdu ako prílohu dodatku nezverejnil. Vo zverejnenom úplnom znení RP 2023 v znení Dodatku č. 14 v Zásadách a pravidlách zapisovania a prideľovania vecí na jednotlivých úsekoch Krajského súdu v Trnave pre rozvrh práce na rok 2023 sa nachádza ako posledné ustanovenie: „Všetky nevybavené veci, ktoré do súdnych oddelení občianskoprávneho a obchodnoprávneho úseku napadli do 31. 05. 2023, prejedná a rozhodne senát v zložení, ktorému vec napadla, resp. v zložení senátu ustanoveného ad hoc s výnimkou nevybavených vecí v súdnom oddelení 32, v ktorých členku senátu Mgr. Moniku Hrašnovú nahradil člen senátu JUDr. Róbert Foltán (Dodatok č. 8 k Rozvrhu práce KS v Trnave na rok 2023). Zastupovanie členov senátov počas ich neprítomnosti sa riadi určeným zastupovaním v rozvrhu práce účinného ku dňu 31. 05. 2023.“ Ide teda o identickú (nezmenenú) zásadu, ktorá bola prijatá Dodatkom č. 8 RP 2023. Zverejnené úplné znenie RP 2023 v znení Dodatku č. 14 v časti zaradenia (obsadenia) sudcov do senátov súdnych oddelení, týkajúce sa danou vecou dotknutých senátov 26Co a 28Co, obsahuje identickú úpravu ako bolo prijaté Dodatkom č. 8: Senát súdneho oddelenia 26 - rozsah pôsobnosti - pomer nového nápadu 6 + rozhodovanie v nevybavených veciach, ktoré boli do súdnych registrov 26Co, ..., 26NeC pridelené do 31. 05. 2023 (čo je daný prípad). Senát súdneho oddelenia 28 - rozsah pôsobnosti - stále (len) pomer nového nápadu 6 (žiadny údaj o vybavovaní prerozdelených vecí).

- v súdnom spise (č. 1. 529) sa nachádza potvrdenie o tom, že spis bol dňa 02. 11. 2023 pridelený na prejednanie a rozhodnutie senátu 28Co, a to na základe „výnimky“ (č. 1. 527 - 529) podľa Dodatku č. 14 k Rozvrhu práce Krajského súdu v Trnave na rok 2023 z 31. 10. 2023 (ďalej len „Dodatok č. 14 RP 2023“). V závere tohto dodatku je uvedené, že návrh Dodatku č. 14 RP 2023 bol dňa 25. 10. 2023 predložený Sudcovskej rade odvolacieho súdu (ďalej len „Sudcovská rada“), ktorá uznesením z 30. 10. 2023, Spr 484/2023 vyjadrila s dodatkom nesúhlas a konštatovala, že je v rozpore so zásadou rovnomernej zaťaženia sudcov.

- dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 29. 02. 2024 v senáte 28Co v zložení JUDr. Peter Duman, Mgr. Lucia Mizerová, JUDr. Erika Tischlerová. Ako vyplýva z Dodatku č. 14 k RP 2023, tomuto odvolaciemu senátu mali byť prerozdelené nevybavené veci iných senátov v pomere 50 oproti iným súdnym oddeleniam 21, 24, 26 (v pomere 3) a 22 (v pomere 1).

- od účinnosti Dodatku č. 8 z 30. 05. 2023 do účinnosti Dodatku č. 14 dňa 31. 10. 2023 predseda odvolacieho súdu nezmenil pomer nápadu novému súdnemu oddeleniu 28. Predseda odvolacieho súdu „výnimku“, prijatú Dodatkom č. 14 zdôvodnil: „K bodu I.: Z dôvodu zabezpečenia špecializácie sudcov rodinnoprávneho kolégia na rodinnoprávnú agendu a taktiež z dôvodu zabezpečenia rovnomernej zaťaženia sudcov občianskoprávneho a rodinnoprávneho kolégia budú nevybavené veci sudcov rodinnoprávneho kolégia vedené v občianskoprávnej a obchodnoprávnej agende odvolacej (ktoré podľa predmetu konania patria do občianskoprávnej agendy) prevedené výnimkou pomocou technických a programových prostriedkov do súdnych oddelení 21, 24 a 26 v pomere 3, do súdneho oddelenia 22 v pomere 1 a do súdneho oddelenia 28 v pomere 50. Veci, v ktorých je/bol vytýčený termín pojednávania, resp. verejného vyhlásenia rozsudku a veci, ktoré majú sudcovia rodinnoprávneho kolégia naštudované a pripravené na rekurz, nebudú do senátov občianskoprávneho úseku prevedené a dokončia ich senáty podľa pôvodného pridelenia. Taktiež nevybavené veci v agende CoE, ktoré boli sudcom

rodinnoprávneho kolégia pridelené ako sudcom spravodajcom do 31. 05. 2023, dokončia v senátoch podľa pôvodného pridelenia.“

- z uvedeného podľa dovolateľov vyplýva, že predseda odvolacieho súdu prijal „výnimku“ v čase, kedy predmetná vec sp. zn. 26Co/95/2022 nebola „nevybavenou vecou sudkyne spravodajkyne JUDr. Slováčekovej“, pretože podľa Dodatku č. 8 RP 2023 táto vec zostala v senáte 26Co v zložení Mgr. Mačej (pôvodný člen senátu), Mgr. Stariček (nový člen), JUDr. Vanková (pôvodný člen senátu). Okrem toho sa predseda odvolacieho súdu v odôvodnení dodatku k inému bodu „výnimky“ (bod III.) odvolával aj na stanovisko Ústavného súdu SR PLz. ÚS 2/2015 z 18. marca 2015, podľa ktorého z hľadiska podstaty a obsahu základného práva na zákonného sudcu garantovaného čl. 48 ods. 1 Ústavy SR je akceptovateľné a udržateľné také prerozdelenie už pridelenej veci, t. j. veci už skôr pridelenej tak sudcovi spravodajcovi a súčasne aj ostatným členom senátu všeobecného súdu ako zákonným sudcom, podľa ktorého bude vec pridelená novému senátu toho istého všeobecného súdu, ktorého členom je sudca, ktorému vec bola pôvodne pridelená ako sudcovi spravodajcovi, avšak ostatní členovia nového senátu sa zmenili v súlade s rozvrhom práce príslušného všeobecného súdu. To ale daný prípad nie je.

- vychádzajúc z obsahu základného práva na zákonného sudcu a v danom prípade zo zásady prideľovania vecí jednotlivým sudcom alebo senátom v súlade s pravidlami obsiahnutými v RP 2022 v znení jeho dodatkov a RP 2023 v znení Dodatkov č. 1 - 13 (do prijatia „výnimky“ Dodatkom č. 14) a spôsobom, ktorý určuje zákon, dovolatelia mali za to, že uvedený postup prerozdelenia už pridelených vecí predsedom odvolacieho súdu výnimkou - Dodatkom č. 14 nezodpovedal zákonnému pravidlu a záruke na základné právo na zákonného sudcu, nemal oporu v ZS ani v inom zákone ani v stanoviskách Ústavného súdu SR, a teda bol svojvoľný, a ako taký porušujúci čl. 48 ods. 1 ústavy.

19. Porušenie práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP vzhľadli dovolatelia v tom, že:

- odvolací súd, napriek tomu, že je viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 CSP) a v odôvodnení sa musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami žalobcov uvedenými v odvolaní, v rámci zdôvodnenia odmietnutia odvolania žalobcov voči výroku II. doplnacieho rozsudku neprijal žiadne skutkové a právne závery v súvislosti s odvolacou námietkou žalobcov, že prvostupňový súd nebol oprávnený „zmätočnosť“ odstraňovať postupom podľa § 224 CSP. Odvolací súd sa vôbec nezaoberal vecným posúdením obsahu opravy prvostupňového rozsudku vo výroku II. doplnacieho rozsudku, tento neporovnával s obsahom znenia prvostupňového rozsudku, aby mohol opravu správne vyhodnotiť, teda či išlo zo strany prvostupňového súdu o zákonom prípustný postup (opravu) alebo nie. Tento nezákonný/nesprávny postup odvolacieho súdu dokazuje podľa dovolateľov aj znenie ods. 29. jeho rozsudku. K poukazu odvolacieho súdu na ods. 121. rozsudku prvostupňového súdu dovolatelia uviedli, že tento odsek, a ani ods. 121. doplnacieho rozsudku, neobsahuje žiadnu zmienku o „zápisnici“ ako tvrdil odvolací súd. Na tomto jednom (nie výlučnom) zdôvodnení rozsudku odvolacieho súdu bolo preukázané, že opravou prvostupňového rozsudku súd nezákonne dotváral/doplňal hodnotenie skutkového stavu a na jeho základe dopĺňal/dotváral právne závery pre účely riadneho zdôvodnenia výroku I. prvostupňového rozsudku, ktorý vyhlásil 10. 05. 2022. Teda nešlo o žiadne chyby v písaní, ani počítaní ani iné zrejme nesprávosti tak, ako to predpokladá § 224 CSP, čo žalobcovia v odvolaní tvrdili a namietali. Žalobcovia považujú v súvislosti s posudzovaním (ne)zákonnosti postupu prvostupňového súdu podľa § 224 CSP rozsudok odvolacieho súdu za arbitrárny a to aj z dôvodu, že je v rozpore so súdnou praxou v otázke posudzovania (ne)zákonnosti odstraňovania chýb v písaní, počítaní a iných zrejmych nesprávosti rozhodnutí. V danej súvislosti poukázal na rozhodnutie NS ČSSR sp. zn. 2Cz/57/68, zverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. 37/1969 a na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7S/142/01, uverejnené pod č. 10/2002 v publikácii Zo súdnej praxe. Vzhľadom na postup odvolacieho súdu žalobcovia namietli, že odvolací súd v odvolacom konaní konal nedostatočne a v odvolacom konaní rozhodol svojvoľne, arbitrárne a nepreskúmateľne.

20. Žalobcovia odvolaním napadli prvostupňový rozsudok pre jeho arbitrárnosť z dôvodu, že jeho odôvodnenie bolo založené na interpretačnom excese (svojvôľa súdu pri výklade a aplikácii zákona, keď sa prvostupňový súd odchýlil od znenia príslušných ustanovení o vydržaní § 130 ods. 1 OZ, § 134 OZ do takej miery, že tým zásadne poprel účel a ich význam), na extrémnom nesúlade právnych záverov s vykonaným dokazovaním, odôvodnenie sa úplne odchýlilo od veci samej a je extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti. Žalobcovia dovolaním namietajú, že rovnakej

vady konania a rozhodnutia (arbitrážnosti) sa dopustil i odvolací súd, ktorý arbitrážnosť prvostupňového rozsudku neodstránil, ale naopak v nej pokračoval a pri vyhodnocovaní odvolacej námietky žalobcov o odklone prvostupňového súdu od ustálenej súdnej praxe rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/87/2010 a rozhodnutia R 45/1986 v ods. 23. a 24. usúdil, že prvostupňový súd sa od právnych záverov uvedených rozhodnutí neodklonil.

21. Arbitrážnosť prvostupňového rozhodnutia vzhľadli dovolatelia najmä v tom, že súd prvej inštancie riešil v konaní právnu otázku posúdenia dobromyseľnosti právnych predchodcov žalobcov v čase nadobudnutia pozemkov do ich vlastníctva, na ktorej sa však predmetné konanie nezakladalo, ale rozhodnou právnou otázkou bolo posúdenie dobromyseľnosti žalobcov v čase nadobudnutia oplozenej pozemkovej nehnuteľnosti do ich vlastníctva, teda posúdenia poctivosti nadobudnutia vlastníctva oplozenej pozemkovej nehnuteľnosti od roku 1966 a následne žalobcami. Odchýlenie sa odvolacieho súdu od predmetu konania vyplýva aj z ods. 27. jeho rozhodnutia, kde vyhodnotil odvolacie námietky žalobcov týkajúce sa hodnotenia dôkazov vo vzťahu k dobromyseľnosti držby právnych predchodcov žalobkyne 1/, čo však nebolo predmetom konania.

22. V súvislosti s konštatovaním odvolacieho súdu v ods. 28. dovolatelia namietli, že odvolací súd nedal odpoveď na jeho odvolaciu námietku, ako sa prvostupňový súd v prvostupňovom rozsudku vysporiadal s faktom, že žalobcovia a aj žalovaní až do roku 2006 nemali žiadne pochybnosti o tom, že žalobcovia držia a užívajú oplozenú pozemkovú nehnuteľnosť nadobudnutú na základe nadobúdacích titulov o správnej rozlohe a v správnych hraniciach.

23. K ods. 29. rozhodnutia odvolacieho súdu opäť dovolatelia namietli, že odvolací súd nevyhodnotil odvolacie námietky žalobcov v súvislosti s predmetom konania a dokazovania, ktorým nebolo preukazovanie dobromyseľnosti držby právnych predchodcov žalobcov v čase nadobudnutia pozemkov do vlastníctva v roku 1952, ale okolnosti svedčiace dobromyseľnosti žalobcov v čase nadobudnutia oplozenej pozemkovej nehnuteľnosti riadnymi nadobúdacími titulmi v roku 1966, 1972 a 1975.

24. V súvislosti s konštatovaním odvolacieho súdu v ods. 30. rozhodnutia, týkajúceho sa námietky žalobcov k nepreskúmateľnosti skutkových a právnych záverov v bodoch 121. - 123. prvostupňového rozsudku v súvislosti s rozhodnutím NS SR sp. zn. 5Cdo/234/2009 žalobcovia opakovane poukázali na svojvôľu odvolacieho súdu a zaoberanie sa tým, čo predmetom konania nebolo. Prvostupňový súd mal právne posudzovať ospravedlniteľnosť omylu žalobcov v čase nadobudnutia oplozenej pozemkovej nehnuteľnosti a nie právnych predchodcov žalobkyne 1/, pričom prvostupňový súd v rozsudku nevysvetlil, o aký omyl zistením nesúladiu skutočnej držby s katastrálnym stavom malo ísť, či o skutkový (ktorý tvrdili žalobcovia), alebo o právny omyl, keď od vyriešenia i tejto otázky záviselo vyriešenie otázky, akú opatrnosť bolo možné od žalobcov spravodlivo žiadať (nie od právnych predchodcov žalobkyne 1/), aby ich omyl bol ospravedlniteľný. V tomto kontexte chýbajú akékoľvek úvahy prvostupňového ako aj odvolacieho súdu.

25. Žalobcovia ďalej zdôraznili, že v odvolaní namietali štyri odvolacie dôvody, pričom posledným odvolacím dôvodom bolo nesprávne právne posúdenie veci, ktoré spočívalo v tom, že z nesprávne zisteného skutkového stavu prvostupňový súd prijal nesprávne právne závery týkajúce sa nesprávnej interpretácie a aplikácie § 130 ods. 1 OZ, § 134 OZ na zistený skutkový stav. Odvolací súd neuviedol zrozumiteľne postupnosť v rozhodovaní o odvolacích dôvodoch, ktorá je podľa názoru dovolateľov dôležitá, pretože prieskum odvolacieho dôvodu „nesprávne právne posúdenie vecí“ nemôže predchádzať prieskumu odvolacieho dôvodu o nesprávnom zistení skutkového stavu, čo odvolací súd urobil. Odvolací súd sa k odvolaciemu dôvodu - nesprávne zistenie skutkového stavu - vyjadril až v závere rozsudku (v ods. 43. - 53.). Aj napriek tejto zmätočnosti žalobcovia k prieskumu odvolacieho dôvodu - nesprávne právne posúdenie veci - uviedli, že v odvolaní netvrdili, že § 130 ods. 1 OZ ich zbavuje povinnosti tvrdenia ohľadne okolností ich dobromyseľnej držby k oplozenej pozemkovej nehnuteľnosti, čo odvolací súd pravdepodobne nesprávne pochopil. Žalobcovia vytýkali prvostupňovému súdu, že neprihliadol na procesné aspekty vyvrátiteľnej právnej domnienky uvedenej v § 130 ods. 1 OZ a jej vplyv pri hodnotení dokazovania. Tieto procesné aspekty vyvrátiteľnej právnej domnienky prvostupňový súd

neaplikoval na daný prípad v neprospech žalobcov, pričom povinnosť tvrdenia aj dôkazná (s ohľadom na rozloženie dôkazného bremena) prešla s ohľadom na skutkový stav na žalovaných. Odvolací súd však ďalej nevysvetlil, ktorá je to tá skutočnosť, ktorá bola objektívne spôsobilá vyvolať u žalobcov (nie právnych predchodcov žalobkyne 1/) pochybnosť o tom, že im oplotená pozemková nehnuteľnosť patrí. Odvolací súd sa vyjadril iba všeobecne a neuviedol, či a ako sa prvostupňový súd v konkrétnostiach daného prípadu vysporiadal s tézou o uplatnení vyvrátiteľnej domnienky, ktorá má byť uplatnená až po tom, ako po vykonanom dokazovaní pretrváva stav neistoty o dôvodnosti presvedčenia držiteľa, že mu vec patrí, a je preto vhodnejšie vychádzať z dobromyseľnosti jeho držby a dôkazné bremeno preniesť na toho, kto dobromyseľnosť držby spochybňuje, teda v danom prípade na žalovaných. Žalobcovia zopakovali, že v danom spore žalovaní ani len netvrdili skutočnosť, ktorými by bola dobromyseľnosť držby žalobcov (nie ich právnych predchodcov) spochybnená, pričom otázka, kto a kedy kamene osadil v teréne nielenže nie je pre posudzovanie dobromyseľnosti žalobcov relevantnou, ale tým že táto otázka zostala spornou, takýto skutkový stav prvostupňový súd nepodrobil prieskumu, či je aplikovateľná vyvrátiteľná právna domnienka v zmysle § 130 ods. 1 OZ, druhá veta.

26. K ods. 42. - 53. rozsudku odvolacieho súdu vzťahujúcemu sa k nesprávnemu zisteniu skutkového stavu žalobcovia uviedli, že v odvolaní namietali, že skutkový záver prvostupňového súdu o „neodbornom vytýčení hraníc“ zo žiadneho dôkazu, pri žiadnej možnej racionálnej interpretácii, nevyplynul. Poukázali i na zákonnú úpravu ohľadne geometrických plánov a vytyčovacích náčrtov, čo sú odlišné geodetické činnosti, k čomu sa odvolací súd vyjadril tak, že je irelevantné rozlišovanie medzi vytýčením a označením hraníc v teréne. Podľa dovolateľov bolo k tomuto odvolaciemu dôvodu nadbytočné rozvíjanie ďalších námietok voči prieskumu a záverom odvolacieho súdu vo vzťahu k tejto otázke.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dovolatelia žiadali, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie a zároveň si uplatnili voči žalovaným 1/ až 4/ náhradu trov dovolacieho konania.

28. Z vyjadrenia žalovaných k dovolaniu vyplynulo, že rozhodnutia prvoinštančného, ako aj odvolacieho súdu považujú za správne, preto navrhli, aby dovolací súd v zmysle § 448 CSP dovolanie zamietol, a aby žalovaným priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

IV.

Konanie o dovolaní

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany sporu zastúpené v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcov nie je dôvodné.

30. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (porovnaj sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016).

31. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej.

Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

32. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Pokiaľ zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

33. V danom prípade z dovolania žalobcov jednoznačne vyplýva, že napádajú rozsudok odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu na základe ustanovení § 420 písm. e), písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 423 CSP dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 428 CSP (Náležitosti dovolania) v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

K dovolaniu podľa § 420 písm. e) CSP

Podľa § 420 písm. e) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

34. V danom prípade dovolatelia namietali, že o odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie v znení doplnacieho rozsudku rozhodol nesprávne obsadený súd, keď podľa názoru dovolateľov mala v zmysle Rozvrhu práce platného v roku 2022, resp. v roku 2023 v znení Dodatku č. 8 RP 2023 zostať táto vec v senáte 26Co zloženom z Mgr. Mačeka (pôvodný člen senátu), Mgr. Staríčka (nový člen) a JUDr. Vankovej (pôvodná členka senátu), v ktorom zložení mal vec aj rozhodnúť tento senát, nie senát 28Co v zložení JUDr. Peter Duman, Mgr. Lucia Mizerová a JUDr. Erika Tischlerová, a to z dôvodu, že predseda odvolacieho súdu prijal „výnimku“ v čase, kedy predmetná vec sp. zn. 26Co/95/2022 nebola „nevybavenou vecou sudkyne spravodajkyne JUDr. Slováčkovej“.

35. Toto tvrdenie dovolací súd nepovažoval za opodstatnené.

Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o súdoch“) zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Účastník konania alebo strana v konaní, v ktorom rozhoduje súd v senáte, nemá právo na vopred určeného sudcu spravodajcu. Zákonným sudcom je aj sudca určený podľa ods. 4.

Podľa § 3 ods. 4 zákona o sudcoch zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

Podľa § 3 ods. 5 zákona o sudcoch v znení platnom od 01. 06. 2023, organizácia práce na súde musí rešpektovať špecializáciu sudcov na hlavné súdne agendy, ktorými sú občianskoprávna agenda, obchodnoprávna agenda, trestnoprávna agenda, rodinnoprávna agenda a agenda správneho súdnictva.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o súdoch rozvrh práce musí rešpektovať zásadu špecializácie sudcov na hlavné súdne agendy.

V zmysle § 51 ods. 1 a 4 zákona o sudcoch, ak zákon neurčuje inak, veci určené podľa predmetu konania sa v súlade s rozvrhom práce pridelujú alebo prerozdeľujú už pridelené veci aj v prípade výraznej nerovnomernosti zaťaženia sudcov jednotlivým senátom alebo samosudcom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom.

Podľa § 52 ods. 4 zákona o sudcoch, rozvrh práce vydá predseda súdu s uvedením pripomienok a výhrad sudcovskej rady bezodkladne po jeho prerokovaní v sudcovskej rade, najneskôr však do 15. decembra kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, na ktorý je rozvrh práce určený. Rozvrh práce sa zverejňuje spolu so stanoviskom sudcovskej rady.

Zmeny a dodatky rozvrhu práce, ktoré sa dotýkajú sudcov a súdnych úradníkov poverených konaním a rozhodovaním, vykoná predseda súdu spôsobom určeným v rozvrhu práce po ich prerokovaní v sudcovskej rade (§ 52 ods. 7 zákona o súdoch).

36. Z citovaných ustanovení § 50 ods. 3 a § 52 ods. 4 a 7 zákona o súdoch vyplýva, že podmienkou platnosti rozvrhu, jeho zmeny alebo dodatku nie je súhlas sudcovskej rady; zákon predpokladá len jeho prerokovanie sudcovskou radou.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o súdoch, na krajskom súde sa zriaďuje občianskoprávne kolégium a trestnoprávne kolégium. Ďalšie kolégium môže zriadiť predseda krajského súdu na základe predchádzajúceho súhlasu pléna krajského súdu. Sudca krajského súdu je členom kolégia podľa prevažujúceho obsahu svojej rozhodovacej činnosti určeného rozvrhom práce. Kolégium musí mať aspoň piatich členov, inak sa nezriaďuje. Kolégium krajského súdu je uznášaniaschopné, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jeho členov. Sudcu možno zaradiť do iného kolégia len s jeho súhlasom alebo za podmienok podľa § 51a aj bez jeho súhlasu.

37. V dobe od 01. 01. 2023 do 31. 05. 2023 boli na Krajskom súde v Trnave zriadené tri kolégiá: občianskoprávne kolégium, obchodno-správne kolégium a trestnoprávne kolégium. Sudkyňa JUDr. Slováčková bola v tom čase zaradená do občianskoprávného kolégia krajského súdu.

38. V súvislosti s tzv. „novou súdnou mapou“, ktorej cieľom bolo zabezpečenie špecializácie sudcov, došlo s účinnosťou od 1. júna 2023 k presunu obchodnoprávnej odvolacej agendy z Krajského súdu v Trnave na Krajský súd v Bratislave (aj pre obvod Bratislava a Nitra) a k presunu rodinnoprávnej agendy z Krajského súdu v Bratislave na Krajský súd v Trnave (t. j. aj pre obvody Bratislava a Nitra v zmysle § 3 ods. 5 písm. b) Civilného mimosporového poriadku). Súčasne došlo k presunu správneho súdnictva zo všetkých krajských súdov, teda aj z Krajského súdu v Trnave, na novozriadené správne sudy. V tej súvislosti bolo na krajskom súde zriadené nové, rodinnoprávne kolégium.

39. S účinnosťou od 1. júna 2023 bol do senátu 26Co, vybavujúceho občianskoprávnú agendu, popri Mgr. Mačejovi a JUDr. Vankovej zaradený Mgr. Matúš Stariček.

40. Sudkyňa JUDr. Slováčková bola od 01. 06. 2023 zaradená na výkon súdnictva v rodinnoprávnej agende - v rodinnoprávnom kolégiu krajského súdu, a to do senátu 12Co. V zmysle časti A bodu 23

Zásad a pravidiel zapisovania a pridelenia vecí na jednotlivých úsekoch Krajského súdu v Trnave Rozvrhu práce na rok 2023 v znení účinnom od 01. 06. 2023, všetky nevybavené veci, ktoré do súdnych oddelení občianskoprávneho a obchodnoprávneho úseku napadli do 31. 05. 2023, prejedná a rozhodne senát v zložení, ktorému vec napadla, resp. v zložení senátu ustanoveného ad hoc - to znamená, že senát 26Co, určený rozvrhom práce na prejednanie a rozhodnutie predmetnej veci bol aj po 31. 05. 2023 podľa rozvrhu práce na účely rozhodnutia predmetnej veci naďalej zložený z JUDr. Slováčkovej, Mgr. Mačej JUDr. Vankovej.

41. Vzhľadom na vyššie uvedené je preto neopodstatnená dovolacia námietka, že predseda odvolacieho súdu prijal „výnimku“ v čase, kedy predmetná vec sp. zn. 26Co/95/2022 nebola „nevybavenou vecou sudkyne spravodajkyne JUDr. Slováčkovej“, a že podľa Dodatku č. 8 Rozvrhu práce na rok 2023 túto vec mal prejednávať a rozhodnúť senát 26Co už v zložení Mgr. Mačej (pôvodný člen senátu), Mgr. Stariček (nový člen), JUDr. Vanková (pôvodný člen senátu).

42. Dodatkom č. 14 z 31. októbra 2023 bolo rozhodnuté, že s účinnosťou od 01. 11. 2023 „nevybavené veci, ktoré boli pridelené sudcom rodinnoprávneho kolégia (...) JUDr. Kataríne Slováčkovej, (...) ako sudcom spravodajcom vedené v občianskoprávnej agende odvolacej (súdne registre Co, CoCsp) a obchodnoprávnej agende odvolacej (súdny register Cob), prevedené výnimkou do senátov občianskoprávneho úseku pomocou technických a programových prostriedkov, do súdnych oddelení 21, 24 a 26 v pomere 3, do súdneho oddelenia 22 v pomere 1 a do súdneho oddelenia 28 v pomere 50“. Uvedené prerozdelenie vecí bolo odôvodnené takto: „Z dôvodu zabezpečenia špecializácie sudcov rodinnoprávneho kolégia na rodinnoprávnú agendu a taktiež z dôvodu zabezpečenia rovnomernej zaťažnosti sudcov občianskoprávneho a rodinnoprávneho kolégia budú nevybavené veci sudcov rodinnoprávneho kolégia vedené v občianskoprávnej a obchodnoprávnej agende odvolacej (ktoré podľa predmetu konania patria do občianskoprávnej agendy) prevedené výnimkou pomocou technických a programových prostriedkov do súdnych oddelení 21, 24 a 26 v pomere 3, do súdneho oddelenia 22 v pomere 1 a do súdneho oddelenia 28 v pomere 50. Veci, v ktorých je/bol vytýčený termín pojednávania, resp. verejného vyhlásenia rozsudku a veci, ktoré majú sudcovia rodinnoprávneho kolégia naštudované a pripravené na rekurz, nebudú do senátov občianskoprávneho úseku prevedené a dokončia ich senáty podľa pôvodného pridelenia. Taktiež nevybavené veci v agende CoE, ktoré boli sudcom rodinnoprávneho kolégia pridelené ako sudcom spravodajcom do 31. 05. 2023, dokončia v senátoch podľa pôvodného pridelenia.

Prevedenie vecí sa uskutoční po nadobudnutí účinnosti tohto dodatku technickými a programovými prostriedkami prostredníctvom modulu „Predseda súdu“ - „Výnimka“ a vykoná ho dozorná úradníčka. Pomerové číslo pridelenia vecí v jednotlivých senátoch občianskoprávneho úseku zohľadňujú skutočnosť, že členovia súdneho oddelenia 28 do 31. 05. 2023 vybavovali obchodnoprávnú agendu, z ktorej časť spisov bola v zmysle § 34 ods. 2 CSP postúpená Krajskému súdu v Bratislave ako súdu funkčne príslušnému v obchodných veciach, z toho dôvodu je pomerové číslo pridelenia vecí v súdnom oddelení 28 vyššie a týmto krokom sa dosiahne dorovnanie počtu vecí členov súdneho oddelenia 28 s priemerným počtom nevybavených vecí sudcov občianskoprávneho kolégia ku dňu 31. 05. 2023 (do výpočtu neboli zahrnuté nevybavené veci v agendách CoE a NcC) po odpočítaní vecí vedených v agende CoP prevedených na rodinnoprávny úsek a odpočítaní vecí, ktoré boli postúpené na Krajský súd v Bratislave. Členom súdneho oddelenia 28 boli započítané rozhodnuté veci v obchodnoprávnej agende odvolacej, ktoré napadli po 01. 06. 2023.“

43. S účinnosťou od 01. 11. 2023 teda došlo k zmene vec prejednávajúceho a rozhodujúceho senátu v súlade § 3 ods. 3, 4 a 5, § 51 ods. 4 písm. c), § 52 ods. 7 zákona o súdoch, a to na základe objektívnych a presných kritérií. Podľa potvrdenia z 02. 11. 2023, založeného v spise na č. l. 529, bola civilná vec vedená pod sp. zn. 26Co/95/2022 pridelená na prejednanie a rozhodnutie do senátu krajského súdu 28Co, zloženého zo sudcov JUDr. Petra Dumana, Mgr. Lucie Mizerovej a JUDr. Elišky Tischlerovej a tento senát o odvolaní žalobcov aj rozhodol.

44. Vzhľadom na uvedené preto dovolací súd vyhodnotil dovolanie, podané z dôvodu podľa § 420 písm. e) CSP ako neprípustné, čo by samo osebe malo za následok odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f)

CSP.

K dovolaniu podľa § 420 písm. f) CSP

V zmysle § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

45. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolaťela tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj sp. zn. 1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/ 2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto posudzoval opodstatnenosť argumentácie dovolaťelov, že v konaní (pred nižšími súdmi) došlo k nimi tvrdenej vade zmätočnosti.

46. Pojemným znakom vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f) CSP je, že k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie), znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (tu porovnaj R 129/1999 a sp. zn. 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017 a 8Cdo/85/2018). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

47. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

A) K námietke nezákonnosti opravy odôvodnenia rozsudku

48. Za vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolaťelia označili nezákonnosť opravy odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie z 10. mája 2022 výrokom II. doplnacieho rozsudku v rozpore s § 244 CSP, ktorý podľa nich nemá slúžiť na odstraňovanie zmätočnosti odôvodnenia rozsudku, ale iba na opravu chýb v písaní alebo v počítaní alebo iných zrejmych nesprávností, keď súčasťou práva na spravodlivý proces je právo strany sporu podať voči materiálnym vadám rozsudku odvolanie, a aby tieto materiálne vady boli odstraňované výlučne v odvolacom konaní. V tejto súvislosti namietli procesný postup odvolacieho súdu, ktorý odvolanie v časti týkajúcej sa opravy rozsudku súdu prvej inštancie z 10. mája 2022 doplniacim rozsudkom odmietol ako neprípustné bez toho, aby sa vysporiadal s otázkou, či ide o odstraňovanie chýb v písaní a počítaní alebo iných zrejmych nesprávností, a teda nevysporiadal sa s podstatnými tvrdeniami žalobcov v odvolaní.

49. Z odôvodnenia doplnacieho rozsudku z 19. júla 2022 vyplýva, že dôvodom opravy odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie z 10. mája 2022 v časti jeho bodov 104., 116. až 119. a 121. (viď výrok II. doplnacieho rozsudku) bolo: „Nakoľko až po odoslaní písomného vyhotovenia rozsudku z 10. 05. 2022 stranám sporu súd zistil, že stranám bol odoslaný rozsudok v jeho predposlednej verzii, konkrétne v znení pred poslednou gramatickou a štylisti(c)kou kontrolou odsekov 104. až 130., pričom niektoré z nich obsahujú viaceré chyby v písaní a iné zrejme nesprávnosti, považoval súd za potrebné uviesť úplné správne znenie odsekov 104., 116. až 119. a 121. odôvodnenia rozsudku v záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností a nezrovnalostí týkajúcich sa ich obsahu ešte v lehote na podanie odvolania proti opravovanému rozsudku ...“.

50. Odvolací súd odvolanie žalobcov v tejto časti odmietol, keď v bodoch 12. až 15. odôvodnenia jeho rozsudku uviedol:

„12. Koncepcia prípustnosti odvolania proti rozhodnutiam súdu prvej inštancie sa v civilnom procesnom práve zakladá na pravidle, že proti uzneseniam odvolanie nie je prípustné (§ 355 ods. 2 CSP). Výnimku tvorí konečný výpočet konkrétnych druhov uznesení, voči ktorým zákon odvolanie pripúšťa. Pokiaľ ide o tzv. opravné uznesenia, Civilný sporový poriadok pripúšťa odvolanie len proti uzneseniu o návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávnosti, okrem odôvodnenia (§ 357 písm. f) CSP). Oprava, ktorá sa týka odôvodnenia rozhodnutia, je tak z odvolacieho prieskumu a priori vylúčená.

13. Pre poriadok však možno uviesť, že ak žalobcovia doplniaciemu rozsudku vyčítajú, že hoci bol podľa odôvodnenia súdu prvej inštancie vydaný na základe § 224 CSP, toto ustanovenie nemožno použiť, lebo sa netýka odstraňovania zmätočnosti zdôvodnenia rozsudku, bolo možné od nich odôvodnene očakávať, aby vysvetlili, v čom spočívala údajná zmätočnosť odôvodnenia rozsudku, a prečo teda vskutku nemohlo ísť o odstraňovanie chýb v písaní, počítaní a iných zrejmych nesprávnosti. Súd je viazaný obsahom podania (§ 124 ods. 1 CSP) a nemá právo (ale ani povinnosť) domýšľať si skutkový základ (odvolacej) námietky strany.

14. Žiada sa ešte dodať, že argument žalobcov, že vydanie rozhodnutia o oprave formou uznesenia je „vadou konania, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie formou doplnacieho rozsudku“, je zjavne mylný, pretože je cyklický.

15. Vzhľadom na to, že odvolanie žalobcov proti výroku II. doplnacieho rozsudku ako rozhodnutiu o oprave odôvodnenia smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, nemohol odvolací súd rozhodnutie napadnuté odvolaním preskúmať a meritórne o odvolaní rozhodnúť, ale musel odvolanie podľa § 386 písm. c) a CSP v tejto časti odmietnuť (výrok I).“

Podľa § 224 CSP súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave súd vydá opravné uznesenie, ktoré doručí subjektom konania.

Podľa § 386 CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o a) zastavení konania, b) odmietnutí podania vo veci samej, c) odmietnutí žaloby na obnovu konania, d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia,

e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a § 335 ods. 1, f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávnosti, okrem odôvodnenia, g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku, h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku, j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia, k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva, l) zabezpečení dôkazného prostriedku, m) nároku na náhradu trov konania, n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164, o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia, p) postúpení právomoci do cudziny.

V zmysle § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí.

51. Rozsudok odvolacieho súdu vo výroku I. a v jeho odôvodnení má povahu uznesenia (§ 212 ods. 1 CSP) v spojení s § 234 ods. 1 CSP) bez ohľadu na to, že je súčasťou rozsudku.

52. Keďže rozsudok odvolacieho súdu v jeho výroku I. nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, dovolanie proti nemu z dôvodu podľa § 420 CSP nie je prípustným dovolacím dôvodom, čo by samo osebe malo za následok odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. c) CSP.

53. Dovolací súd však považuje za vhodné uviesť, že dovolatelia nespochybnili konštatovanie súdu prvej inštancie, že „stranám bol odoslaný rozsudok v jeho predposlednej verzii“. Pri takom pochybení - zaslaní rozsudku v zrejmom nesprávnom znení (nie v konečnej verzii), podľa názoru dovolacieho súdu postup podľa § 224 CSP možný bol. Žalobcovia pritom v odvolaní uplatnili odvolaciu argumentáciu, ktorou

reagovali na doplniacim rozsudkom realizovanu opravu odôvodnenia rozsudku z 10. mája 2022.

B) K namietanej arbitrárnosti - nedostatočnému odôvodneniu rozsudku odvolacieho súdu

54. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

55. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

56. Dovolatelia namietali, že predmetom konania, určeným obsahom žaloby, je určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam vydržaním k 01. 01. 1992, z dôvodu, že oni - žalobcovia - splnili všetky zákonné podmienky vydržania konania, to znamená, že teda posúdenia poctivosti nadobudnutia vlastníctva oplotenej pozemkovej nehnuteľnosti od roku 1966, resp. následne žalobcami. Okolnosti, ktoré súviseli s nadobudnutím pozemkov právnymi predchodcami v rokoch 1952 a 1953 a otázka dobromyseľnosti ich držby podľa dovolateľov nie je predmetom konania. Podľa názoru dovolateľov sa oba nižšie súdy v súvislosti so zistením nesúladu skutočnej držby s katastrálnym stavom mali zaoberať iba posúdením ospravedlniteľnosti skutkového omylu žalobcov v čase nadobudnutia pozemkovej nehnuteľnosti (rok 1966, 1972 a 1975) a nie ich právnych predchodcov.

57. Dovolatelia ďalej namietli, že v odvolaní argumentovali tým, že súd prvej inštancie neprihliadol na povinnosť tvrdenia ako aj dôkaznú povinnosť žalovaných, ktorá na nich prešla v súvislosti s vyvrátenou právnou domnienkou uvedenou v § 130 ods. 1 OZ - odvolací súd nevysvetlil, ktorá skutočnosť bola objektívne spôsobilá vyvolať u žalobcov (nie u právnych predchodcov) pochybnosť o tom, že im oplotená nehnuteľnosť patrí.

58. Dovolací súd zdôrazňuje, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu tak v sebe zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

59. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku v znení doplnacieho rozsudku uviedol:
„103. (...) súd mal za preukázané, že právní predchodcovia žalobcov v 1. a v 2. rade, konkrétne rodičia žalobkyne v 1. rade, T. F., rod. T., a jej manžel, J. F., na základe kúpnej zmluvy z 15. 05. 1952 sa stali podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti pôvodne zapísanej v PKV č. XXX pre kat. úz. N. ako parc. č. XXXX/X o celkovej výmere 50 árov a 07 m², t. j. každý vo veľkosti po 1/4 z celku. Spoluvlastníkmi pozemku sa stali rodičia žalobkyne v 1. rade v čase, keď nebol v teréne oplotený.

104. Rodičia žalobkyne v 1. rade v rokoch 1960 až 1963 postupne postavili okolo pozemku zapísaného v PKV č. XXX pre kat. úz. N. ako roľa s parc. č. XXXX/X, ktorý vtedy vlastnili od roku 1952 spolu iba v polovici, oplotenie popri štyroch tesaných kameňoch o rozmeroch cca 12 x 12 x 50 cm, o ktorých žalobcovia v tomto spore tvrdili, že sú to hraničné kamene, ktoré boli v teréne osadené podľa

geometrického (polohopisného) plánu č. 1731 z augusta 1953. Neuvedli však, kto a kedy tieto kamene v teréne osadil. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že geometrický plán z augusta 1953 bol schválený až v roku 1966 ako technický podklad pre rozdelenie predmetnej parcely na štyri menšie parcely zmluvou, k uzatvoreniu ktorej došlo až dňa 01. 02. 1966, teda po viac než 12-ich rokoch od vyhotovenia geometrického plánu, kedy bol už otec žalobkyne v 1. rade mŕtvy.

105. Geometrický (polohopisný) plán z roku 1953 obsahuje aj 6 červených krúžkov, ktoré podľa vtedajšej právnej úpravy (§ 43 bod C písm. i) vládneho nariadenia č. 64/1930 Zb.) predstavovali novo osadené medzníky. Na druhej strane, to isté vládne nariadenie v ustanovení § 13 ods. 1 upravovalo spôsoby vyznačovania hraníc pozemkov v teréne. Na vyznačenie medzníkov hraníc v teréne bolo možné použiť, okrem iného, aj v hornej časti tesané tvrdé kamene s rozmermi najmenej 12 x 12 x 50 cm, netesané alebo mäkké kamene primeraných tvarov a rozmerov. V odseku 9 z § 13 upravovalo vládne nariadenie, že spôsob vymedzenia hraníc pozemkov bude vyznačený v meračskom operácie a podrobnejšie listinách k nemu patriacich. V danom prípade spôsob vymedzenia hraníc pozemkov v teréne mal byť vyznačený predovšetkým v samotnom geometrickom (polohopisnom) pláne, ktorý bol technickým podkladom pre reálne rozdelenie parciel, avšak geometrický plán z roku 1953 neobsahuje žiadny údaj o spôsobe vyznačenia nových hraníc v teréne. Pokiaľ by geodet vytýčil hranice novovzniknutých parciel podľa predmetného geometrického plánu v teréne, túto okolnosť by aj riadne poznamenal v samotnom geometrickom pláne o to viac, že súčasťou tlačíva použitého na vyhotovenie geometrického plánu z roku 1953, v ľavom dolnom rohu, je aj vopred predtlačný text s voľným miestom vyradeným aj na dopísanie spôsobu označenia nových hraníc v prírode. Je veľmi málo pravdepodobné, že spôsob vyznačenia hraníc v teréne geodet „iba opomenul“ v geometrickom pláne uviesť, keďže neopomenul uviesť ani dátum zamerania, ani miesto, mesiac a rok vyhotovenia geometrického plánu, pričom miesto na doplnenie spôsobu označenia nových hraníc v prírode sa nachádza na tlačíve v samostatnom riadku medzi riadkami, ktoré boli dopísané. Pozornosti súdu neuniklo, že na geometrickom pláne z roku 1953 nie sú vyznačené žiadne lomové body (medzníky) čiernym alebo červeným krúžkom medzi novovzniknutými parcelami č. XXXX/X a č. XXXX/XX, ani medzi novovzniknutými parcelami č. XXXX/XX a č. XXXX/XX, a teda vymedzením týchto hraníc v teréne sa geodet preukázateľne vôbec nezaoberal.

106. Žalobcovia ani netvrdili, kto a kedy osadil v teréne predmetné kamene, ktoré považujú žalobcovia za hraničné kamene. Rovnako ani netvrdili žalobcovia, kedy mali, alebo aspoň mohli mať, rodičia žalobkyne v 1. rade reálne k dispozícii predmetný geometrický (polohopisný) plán, keďže tento bol schválený Strediskom geodézie Trnava až dňa 24. 01. 1966, teda v čase, kedy bol už otec žalobkyne viac než 2 roky mŕtvy.

107. Spoluvlastnícky podiel neskôr zomrelého otca žalobkyne v 1. rade vo veľkosti 1/4 k pozemku s parc. č. XXXX/X, ešte pred jej reálnym rozdelením, nadobudli dedením na základe dedičského rozhodnutia z 23. 10. 1963 jeho deti, a to žalobkyňa v 1. rade a S. F., každý po 1/8 z celku.

108. Na základe kúpnej zmluvy písanej vo forme notárskej zápisnice č. NZ 37/66, N 37/66 z 26. 01. 1966 všetci vtedajší spoluvlastníci pozemku zapísaného v PKV č. XXX pre kat. úz. N. s parc. č. XXXX/X ako roľa o výmere 50 árov a 7 m², a to T. F., rod. T. v 1/4 (matka žalobkyne v 1. rade), S. F. v 1/8 (brat žalobkyne) a žalobkyňa v 1. rade v 1/8 a R. Y., rod. X. v 1/2 sa dohodli na reálnom rozdelení predmetného pozemku na základe geometrického plánu z augusta 1953, schváleného Strediskom geodézie Trnava dňa 24. 01. 1966 (v zmluve je uvedený nesprávny dátum vyhotovenia geometrického plánu, ktorý bol omylom zamenený s dátumom zamerania, a rovnako je uvedený nesprávny dátum schválenia geometrického plánu strediskom geodézie - pozn. súdu), ako aj o následnom predaji novovzniknutých parciel č. XXXX/XX a č. XXXX/XX, avšak bez domu, pretože dom si postavili kupujúci sami na základe riadneho stavebného povolenia, manželom T. J. a H., rod. E.. Pozemky s novovytvorenými parcelnými číslami XXXX/X - roľa o výmere 19 árov a 72 m² a parc. č. XXXX/XX - dom s dvorom o výmere 5 árov a 31 m² sa stali na základe tejto zmluvy vlastníctvom S. F. v 1/4 (brat žalobkyne v 1. rade), žalobkyne v 1. rade v 1/4 a matky žalobkyne v 1. rade v 1/2. (...)

... 110. Žalobcovia v 1. a v 2. rade sa tak postupne stali spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XX Y. pre kat. úz. N. v ich celosti, ktoré boli ešte v roku 2002 zapísané v KN ako parcely registra CKN č. XXXX/X, č. XXXX/XX a č. XXXX/XX a dom so súp. č. XXXX/XX na pozemku s parc. č. XXXX/XX. Žalobkyňa ich správne vlastní v podiele 3/8, žalobca v 2. rade v podiele 3/8 a obaja žalobcovia vlastní v BSM podiel 1/4, a to napriek nesprávnemu zápisu v KN na LV č. XX v roku 2002,

kde boli obaja žalobcovia evidovaní ako podieloví spoluvlastníci týchto nehnuteľností, každý v podiele po 1/2 z celku. Žalobcovia v 1. a v 2. rade užívajú tieto pozemky v rozsahu, v akom sú v teréne ohradené pletivom a kameňmi. Všetky tieto pozemky sú v súčasnosti evidované pod viacerými parcelnými číslami s menšími výmerami, keďže v priebehu rokov postupne dochádzalo k rozdeľovaniu parciel na menšie parcely.

111. V roku 2006 už geodet Ing. Klčo sa vyjadril, že hranice v teréne nekorešpondujú s evidenčným stavom v KN. Nesúlad evidenčného stavu v KN s užívacím stavom v teréne bol vyznačený vo vytyčovacom náčrte z roku 2009, ktorý sa však do KN nezapísal, a jeho údaje neboli prenesené do KN, ako to nesprávne tvrdí žalujúca strana. Nezapisovanie vytyčovacieho náčrtu do KN vyplýva aj z vyjadrenia Katastrálneho úradu v Trnave z 25. 03. 2011, ktorý zdôraznil, že vytyčovací náčrt sa do KN nezapisuje, ale sa iba autorizácie overuje, a preberá sa do štátnej dokumentácie, že jeho vyhotovením sa nemenia vlastnícke hranice pozemkov.

112. K dnešnému dňu užívajú žalobcovia v 1. a 2. rade v katastrálnom území N. pozemok tvoriaci súvislý pás smerom od západu na východ zapísanými v KN ako parcely registra C KN č. XXXX/XX a č. XXXX/X (zapísané na LV č. XXXX), ďalej parc. č. XXXX/XX, č. XXXX/XX a č. XXXX/XXX (zapísané na LV č. XX), ktoré sú aj podľa stavu v KN v celosti vo vlastníctve žalobcov. Pozdĺž celej severnej strany tohto pozemku sa nachádza ešte úzky pás pozemku, mierne sa zužujúci zo západnej strany smerom na východnú stranu, ktorý pás pozemku užívajú žalobcovia tak, ako je v teréne ohradený od 60. rokov 20. storočia, ktorý pás pozemkov je v KN evidovaný ako parcely registra CKN č. XXXX/XXX a č. XXXX/XXX (zapísané na LV č. XX v BSM žalovaných v 3. a v 4. rade) a parc. č. XXXX/XX a č. XXXX/X (zapísané na LV č. XXXX v BSM žalovaných v 1. a v 2. rade). Žalobcovia ďalej užívajú tento úzky pás pozemkov s parcelnými číslami XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XX a XXXX/X tak, ako ho užívali ich právni predchodcovia, rodičia žalobkyne v 1. rade od 60. rokov 20. storočia, kedy bol tento úzky pás ohradený zo severnej strany v domnení, že je súčasťou pozemku, ktorý nadobudli po častiach na základe platných právnych titulov, a to zmluvami spísanými do notárskej zápisnice, dedičským rozhodnutím štátneho notárstva, ktoré všetky tituly boli riadne zaregistrované, a vlastnícke vzťahy na základe nich vzniknuté, zmenené alebo aj zaniknuté, vyznačené v pozemkovej knihe, neskôr v evidencii nehnuteľností a ešte neskôr do katastra nehnuteľností.

113. Žalobný nárok v tomto spore odvodzovali žalobcovia od svojho presvedčenia, že sú zároveň vlastníckymi pozemkov tvoriacich úzky súvisiaci pás zo severnej strany ich pozemku, ktorý podľa stavu v KN je evidovaný s dvomi parcelnými číslami v BSM žalovaných v 1. a v 2. rade a s dvomi parcelnými číslami v BSM žalovaných v 3. a v 4. rade.

114. Spočiatku odvodzovali svoj žalobný nárok od nimi tvrdenej nesprávnosti všetkých neskorších meraní a geometrických plánov, ktoré boli uskutočnené a vytyčovacie náčrty a geometrické plány vyhotovené po roku 1953 s tým, že sporné pozemky nadobudli riadne od svojich právnych predchodcov na základe platných právnych titulov, že iba v dôsledku nesprávneho zamerania a nesprávnych geometrických plánov sú v súčasnosti evidované sporné pozemky v KN vo vlastníctve susedov, v danom čase v BSM žalovaných v 1. a v 2. rade a v BSM žalovaných v 3. a v 4. rade. Na podporu tohto tvrdenia predložili súdu odpovede Komory geodetov a kartografov, ÚGKK SR, Katastrálneho úradu v Trnave na podnety a sťažnosti žalobkyne v 1. rade ku geodetickým prácam v roku 2009 a 2014, k vytyčovaciemu náčrtu z roku 2009, ku geometrickému plánu z roku 2014, ako aj ku geometrickému plánu v roku 2021, pretože tieto inštitúcie skonštatovali porušenie práv žalobkyne v 1. rade, naposledy aj formálny nedostatok geometrického plánu z roku 2021. K odpovediam týchto inštitúcií konajúci súd poznamenáva, že tie ani v jednom prípade neskonštatovali, že by predmetné geodetické práce neboli vyhotovené správne, na odbornej úrovni a v súlade s príslušnými právnymi predpismi, práve naopak, Komora geodetov a kartografov v roku 2010 potvrdila profesionálny výkon geodetických prác a dodržanie platných právnych predpisov a smerníc v roku 2009. Porušenie práv žalobkyne v 1. rade, ktoré skonštatovali tieto inštitúcie, spočívalo „iba“ v neakceptovaní nesúhlasu žalobcov v 1. a v 2. rade s nerešpektovaním „oplotenia“ pozemku v teréne tak pri vyhotovovaní vytyčovacieho náčrtu v roku 2009 a geometrického plánu v roku 2014, čím boli dotknuté práva žalobkyne v 1. rade, pretože právomoc na riešenie sporu o priebeh hranice medzi s pozemkami spojené so sporom o určenie vlastníckeho práva má iba súd. Takéto porušenie práv žalobcov v 1. a 2. rade, ktorí sa cítia byť vlastníckymi dotknutých pozemkov však nie je dôkazom nesprávnosti zamerania predmetných pozemkov v teréne a nesprávnosti vyhotovených vytyčovací náčrt závad geometrických

plánov po roku 1953, konkrétne v roku 2009, v roku 2014, v roku 2021. K formálnemu drobnému nedostatku z roku 2021 konajúci súd poznamenáva, že tento bol včas odstránený ešte pred v procese úvah úradného overenia geometrického plánu.

(...)

116. Nesprávnosť neskorších geometrických plánov a vytyčovacích náčrtov, vyhotovených po roku 1953, videli žalobcovia aj v tvare vyznačenej hranice medzi pozemkami vo vlastníctve žalobcov, resp. ich právnych predchodcov, s pozemkami bezprostredne susediacimi na severnej strane, ktorá hranica bola v geometrickom pláne z roku 1953 vyznačená v rovnej línii, ktoré tvrdenie žalobcov pochopil súd tak, že podľa geometrického plánu z augusta 1953, hranice pozemku vo vlastníctve žalobcov v danej lokalite zo severnej a južnej strany boli viac-menej rovnobežné. Od roku 2009 a neskôr bola však severná hranica pozemkov vo vlastníctve žalobcov, príp. ich právnych predchodcov už vyznačovaná ako „vyosená smerom doprava“, inak povedané bola zošíkmená, klesajúca smerom od západu na východ, resp. bola vyznačená ako hranica ohraničujúca súvislý pás pozemkov mierne sa zužujúci na severnej strane smerom od západu na východ. K tomuto súd iba dodáva, že v roku 1953 neexistovali také presné meracie metódy, prístroje a pomôcky, aké existovali v roku 2009, navyše geometrický plán z roku 1953 bol vyhotovený mierke 1:2880, kým neskoršie vytyčovacie náčrty a geometrické plány boli podrobnejšie, vyhotovené v mierkach cca 1:1000, ku ktorej mierke dospel súd odhadom, porovnaním vytyčovacieho náčrtu z roku 2009 a neskorších geometrických plánov s mierkami informatívnych kópií z katastrálnej mapy, nachádzajúcich sa v súdnom spise. Už výrazne podrobnejšie mierky vyhotovenia vytyčovacieho náčrtu v roku 2009 a geometrických plánov z rokov 2014 a 2021 samo osebe predstavuje presnejšie zaznamenanie hraníc medzi predmetnými pozemkami v geometrickom pláne a vo vytyčovanom náčrte, než ako tomu bolo v roku 1953. Súd poznamenáva, že pokiaľ by vytyčovací náčrt z roku 2009 bol nepresný, chybný alebo nesprávny, nesprávnosť ktorého vyvrátila samotná Komora geodetov a kartografov v roku 2010, tak potom túto nesprávnosť by musel neskôr skonštatovať niektorý z geodetov, ktorý vyhotovovali niektorý z neskorších geometrických plánov so zameraním na danú lokalitu. Žalobcovia však nepredložili súdu žiadny geometrický plán, ani žiadny iný dôkaz, z ktorého by vyplývala nesprávnosť vytyčovacieho náčrtu alebo geometrických plánov vyhotovených po roku 1953, predovšetkým vytyčovacieho náčrtu z roku 2009 a geometrických plánov vyhotovených od roku 2009 a neskôr. Od návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania za účelom posúdenia správnosti geometrických plánov žalobcovia v priebehu sporu napokon sami upustili.

117. Porovnaním vytyčovacieho náčrtu z roku 2009, geometrických plánov z rokov 2014 a 2021, informatívnych kópií katastrálnych máp so zameraním na danú lokalitu, v spojení s vyjadreniami strán sporu o tvrdení geodeta Ing. Klča z roku 2006 o nesprávne vyznačených hraniciach v teréne, dospel súd k zisteniu, že v roku 2006 a neskôr došlo iba k presnejším meraniam v teréne a k presnejším vyhotoveniam geometrických plánov, než ako tomu bolo pred päťdesiatimi rokmi. Týmto presnejšími meraniami došlo k zisteniu určitých nezrovnalostí medzi užívacím stavom a stavom zapísaným v príslušnej evidencii nehnuteľností, čo je aj daný prípad. Skutočnosť, že geometrické plány (nie vytyčovací náčrt - pozn. súdu) na zameranie hraníc medzi pozemkami vo vlastníctve žalobcov a bezprostredne susediacimi pozemkami zo severnej strany, boli použité ako technický podklad právnych úkonov súvisiacich s týmito bezprostredne susediacimi pozemkami na ich zápis do KN bez výslovného súhlasu žalobcov, sama osebe nepreukazuje nesprávnosť týchto geometrických plánov ani zameraní, na základe ktorých boli geometrické plány vyhotovené. Žalobcovia boli zápismi vecných práv do KN na základe právnych úkonov, podkladmi ktorých boli geometrické plány z roku 2009 a 2010, „iba“ dotknutí na svojich právach tým, že nedali súhlas so zameraním hraníc podľa týchto geometrických plánov, napriek tomu boli tieto geometrické plány k právnym úkonom použité, a žalobcovia nie sú preto v súčasnosti v KN evidovaní ako vlastníci spornej časti pozemku, ktorú užívajú oni, a predtým ju užívali ich právni predchodcovia už od 60. rokov 20. storočia. Nesprávnosť zamerania hraníc vytyčovacím náčrtom z roku 2009 nemožno odvodzovať ani od vyjadrenia ÚGKK SR z 15. 12. 2011, ktorý oznámil žalobkyni v 1. rade, že nie je daný dôvod na „prekladanie plota“, ktorú vetu vytrhli žalobcovia z kontextu vyjadrenia. K neexistencii dôvodu „na prekladanie plota“ dospel totiž ÚGKK SR po skonštatovaní, že „neprekladanie plota“ je potrebné v záujme zachovania právnej istoty vlastníkov dotknutých nehnuteľností pre prípad sporu o určenie priebehu hranice medzi pozemkami spojeného so sporom o určenie vlastníckeho práva, na riešenie ktorého má právomoc iba súd.

118. Keďže nesprávnosť vytyčovacieho náčrtu z roku 2009, geometrického plánu z roku 2014, ani

neskorších geometrických plánov nebola v tomto spore preukázaná, zaoberal sa súd druhou skupinou skutkových tvrdení, od ktorej žalobcovia odvodzovali svoj žalobný nárok, a to možnosťou nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcov k sporným pozemkom vydržaním.

119. Žalobcovia počas celého súdneho sporu tvrdili, že predmetné sporné pozemky nepretržite užívajú, že predtým ich nepretržite užívali aj ich právni predchodcovia tak, ako boli v teréne vyznačené ich hranice hraničnými kameňmi podľa geometrického plánu z roku 1953, popri ktorých kameňoch v rokoch 1960 až 1963 postavili rodičia žalobkyne v 1. rade oplotenie, a tieto pozemky užívali nerušene až do roku 2006, resp. 2009 v dobrej viere, že im vlastnícky patria v celosti, že ich nadobudli postupne na základe viacerých platných písomných nadobúdacích titulov, že v tejto dobromyseľnej a nepretržitej držbe ich nikto nerušil, dokonca ani žalovaní v 1. a v 2. rade, ktorí kúpili susediaci pozemok v roku 1968, resp. 1969, že žalovaní v 1. a v 2. rade celé roky nemali potrebu svoj pozemok ohradiť inak, než bol ohradený zo strany žalobcov, že hranice v teréne akceptovali, že ich nenamietali až do roku 2006.

120. Keďže právnym následkom vydržania je nadobudnutie vlastníckeho práva priamo zo zákona, pri uplatňovaní inštitútu vydržania je potrebné rozlišovať jednotlivé obdobia platnosti a účinnosti právnych úprav, ktoré upravovali inštitút vydržania odlišne. Pokiaľ boli splnené všetky podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním podľa Občianskeho zákonníka platného a účinného v danom čase, nie je namieste posudzovať ich splnenie podľa neskorších platných a účinných právnych predpisov a to aj keby to bolo pre domnelého nadobúdateľa priaznivejšie. Dobrá viera musí byť podložená konkrétnymi okolnosťami, z ktorých možno usúdiť, že presvedčenie držiteľa veci o tom, že mu vec vlastnícky patrí. Opodstatnenými okolnosťami, ktoré môžu svedčiť pre záver o existencii dobrej viery, sú spravidla okolnosti týkajúce sa právneho dôvodu nadobudnutia práva, ktorý svedčí o poctivosti nadobudnutia práva ako titul uchopenia sa držby. Takáto osoba bude spravidla konať v skutkovom omyle, výnimočne môže ísť aj o omyl právny. Preto judikatúra žiada, aby držiteľ bol objektívne v dobrej viere, že tu takýto titul je, aj keď v skutočnosti takýto titul neexistuje. Posúdenie, či je držiteľ v dobrej viere alebo nie je, je treba vždy hodnotiť objektívne, a nielen zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia samotného účastníka), a vždy je potrebné zobrať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal, resp. nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí. Oprávnená držba tak spočíva v objektívne ospravedlniteľnom dôvode.

121. Žalobcovia v 1. a v 2. rade nepreukázali v tomto súdnom spore dostatočným spôsobom vznik dobrej viery ich právnych predchodcov, že im sporné pozemky vlastnícky patria, pretože sporné pozemky užívajú žalobcovia, a predtým ich užívali ich právni predchodcovia tak, ako sú ohradené v teréne od roku 1960 až 1963, avšak rodičia žalobkyne v 1. rade kúpili 1/2 pozemku v danej lokalite, každý po 1/4 už v roku 1952 ako neoplotený, neohradený, bez vytýčených hraníc v teréne. Geometrický (polohopisný) plán na rozdelenie parcely bol vyhotovený až v roku 1953, a tento bol schválený až v roku 1966, kedy došlo k reálnemu rozdeleniu pozemku na základe kúpnej zmluvy, ktorá vychádzala z predmetného geometrického plánu na rozdelenie pôvodnej parcely na štyri menšie parcely. Žalobcovia totiž nepreukázali, že hranicu sporného pozemku v jeho severnej časti vytýčil v teréne geodet, a že tak urobil na základe geometrického plánu z roku 1953, keďže v geometrickom pláne absentuje údaj o spôsobe vytýčenia hraníc v teréne, ktorý údaj už v danom čase bol obligatórnou náležitosťou geometrického plánu podľa vtedajšej právnej úpravy. Túto okolnosť by si všimol aj samotný súd po podrobnom preskúmaní geometrického plánu, teda aj keby na absenciu spôsobu vyznačenia hraníc v prírode nepoukázala žalovaná strana. Geometrický plán z roku 1953 obsahuje síce vo svojej grafickej časti vyznačenie 6-ich novo osadených medzníkov červenými krúžkami, neobsahuje však jasnú informáciu, či a akým spôsobom boli tieto medzníky osadené v prírode (v teréne). Geometrický plán z roku 1953 bol schválený až v roku 1966, kedy bol už otec žalobkyne v 1. rade viac ako 2 roky mŕtvy, a je otázne, či hranice boli vyznačené v teréne pred schválením geometrického plánu. Iba od druhu, tvaru a rozmerov predmetných štyroch kameňov, ktoré spĺňali vtedajšou právnou úpravou požadované parametre možného spôsobu vytýčenia hraníc v teréne, nemožno vyvodiť jednoznačný záver, že tieto riadne osadil v teréne geodet, a že tak urobil na základe geometrického plánu z roku 1953. Dobromyseľnosť držby žalobcov a ich právnych predchodcov nemožno odvodzovať ani od skutočnosti, že v danej lokalite došlo k poposúvaniu hraníc väčšiny pozemkov, a že nešlo iba o pozemky užívané žalobcami a ich právnymi predchodcami.

122. Žalobcovia tvrdili, že pozemok užívajú v hraniciach, ako boli vyznačené kameňmi, že oplotenie

postavili rodičia žalobkyne tam, kde boli, aj stále sú hraničné kamene. Konajúci súd poznamenáva, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, kto a kedy tieto kamene v teréne osadil. Pokiaľ by ich v teréne osadil geodet, ktorý aj mal na ich osadenie riadne oprávnenie, zaznamenal by túto skutočnosť v geometrickom pláne, čo však neurobil. Rodičia žalobkyne, a teraz samotní žalobcovia užívali, a žalobcovia užívajú sporné pozemky tak, ako ich zrejme svojpomocne ohradili rodičia žalobkyne v 1. rade. Od neodborného vytýčenia hraníc v teréne nemožno v žiadnom prípade odvodzovať dobrú vieru užívateľov pozemku, ktorí ho užívajú v rozmeroch, v akých ich v teréne vyznačili ich predchodcovia. Keďže rodičia žalobkyne nekúpili predmetný pozemok oplotený a ohradený, rozsudok súdu vydaný v inej veci o nadobudnutí vlastníckeho práva vydržaním v danej lokalite inými žalobcami, na ktorý sa odvolávali žalobcovia v tomto spore, je neaplikovateľný na daný prípad, pretože v inom spore právni predchodcovia žalobcov kúpili už ohradený pozemok, čo nie je daný prípad.

123. Keďže pre nadobudnutie vlastníckeho práva k veci vydržaním nepostačuje skutočná, nepretržitá držba veci po zákonom stanovenú dobu, a to ani vtedy, ak v užívaní veci po zákonom stanovenú dobu držiteľa veci v jeho držbe nikto nevyrušoval, pretože pre každé vydržanie vlastníckeho práva k veci bolo, a aj stále je, nevyhnutné preukázanie okamihu vzniku dobrej viery držiteľa veci, že mu tento vlastnícky patrí. Nepostačuje, že vec (v danom prípade sporné pozemky) po celých 70 rokov nepretržite užíval on, a predtým jeho predchodcovia. Nakoľko žalobcovia nepreukázali splnenie jednej zo základných zákonných podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, ktorou je aj oprávnená držba vychádzajúca z ich dobrej viery v čase jej vzniku, že im pozemok vlastnícky patrí, súdu neostávalo nič iné iba žalobu ako skutkovo a právne nedôvodnú zamietnuť. “

60. Odvolací súd v ďalej uvedených bodoch odôvodnenia jeho rozsudku uviedol:

„Pokiaľ ide o žalobcami označené rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/87/2010, ktorému inak predchádzalo rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/30/2010, toto síce nebolo publikované, ale keďže na jeho závery o funkcii a účele vydržania, na ktoré žalobcovia odkazujú, vecne nadviazali aj ďalšie neskoršie rozhodnutia (sp. zn. 4Cdo/283/2009, 2Cdo/236/2012, 9Cdo/67/2022), možno ho považovať za ustálenú rozhodovaciu prax. Podľa týchto rozhodnutí je funkciou vydržania umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera (dobromyseľnosť) je podľa platnej úpravy daná „so zreteľom na všetky okolnosti“. Vydržanie tak hojí najmä vady alebo nedostatok nadobúdacieho titulu. Účelom vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym. Napadnutý rozsudok sa ale od tohto názoru na funkciu a účel vydržania neodkláňa. Funkciou a účelom vydržania totiž nie je hojiť vady nadobúdacieho titulu a uvádzať do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym za každú cenu, ale len za zákonom stanovených podmienok. Tie mimochodom zohľadňuje aj žalobcami citované rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/87/2010: kvalifikovaná držba veci vykonávaná počas zákonom stanoveného obdobia. Napadnutý rozsudok sa pritom zakladá na otázke posúdenia dobromyseľnosti držby právnych predchodcov žalobcov. Súd prvej inštancie postupoval práveže v súlade s citovaným názorom najvyššieho súdu, keď svojmu prieskumu podrobil okolnosti, za ktorých sa právni predchodcovia žalobcov ujali držby sporných pozemkov. Preto ani neprichádza do úvahy, aby v napadnutom rozsudku dôkladne odôvodňoval odklon od ustálenej rozhodovacej praxe, v dôsledku čoho ani nemohol porušiť § 220 ods. 3 CSP.

24. Pre posledné žalobcami uvádzané rozhodnutie R 45/1986 platí rovnaký záver. Ide o stanovisko Najvyššieho súdu ČR z 29. 12. 1984 sp. zn. Cpj 51/84, v ktorom súd zaujal tento názor: „Dobrá víra je přesvědčení nabyvatele, že nejedná bezprávně, když si např. присvojuje určitou věc. Jde tedy o psychický stav, o vnitřní přesvědčení subjektu, které samo osobě nemůže být předmětem dokazování. Předmětem dokazování mohou být skutečnosti vnějšího světa, jejichž prostřednictvím se vnitřní přesvědčení projevuje navenek, tedy okolnosti, z nichž lze dovodit přesvědčení nabyvatele o dobré víře, že mu věc patří (§ 132a odst. 1 o. z.). Navrhovatel, který se dovolává ochrany podle ustanovení § 132 o. z. musí (mimo jiné) tvrdit okolnosti, z nichž bude vyplývat dobrá víra; její existenci však samu osobě prokazovat nebude. V tomto směru má však povinnost dokazovat uvedené okolnosti a snáší v důsledku toho nepříznivé následky nesplnění této povinnosti. Okolnostmi, které budou svědčit pro závěr o existenci dobré víry, budou zpravidla okolnostmi týkající se právního důvodu nabytí a svědčící o poctivosti nabyvatele. Na rozdíl od prokazování vlastníctví nebude třeba, aby prokazoval platný právní důvod nabytí, řádný přechod vlastníctví, ale jen okolnosti svědčící o poctivosti nabytí. V tom je základní rozdíl mezi ochranou vlastníctví a ochranou držby.“ Keďže toto stanovisko bolo publikované, ide síce o

ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ale súd prvej inštancie sa od nej neodklonil. Práve naopak, súd prvej inštancie zaťažil bremenom tvrdenia, čo sa týka okolností, z ktorých vyplýva dobrá viera právnych predchodcov žalobcov pri nadobúdaní sporných pozemkov, žalobcov. Takýto postup je opäť súladný s ustálenou rozhodovacou praxou, a preto nemožno hovoriť o porušení ustanovenia § 220 ods. 3 CSP.

25. Žalobcovia následne vytýkajú súdu prvej inštancie, že sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal s niektorými skutkovými otázkami (tvrdeniami žalovaných a listinnými dôkazmi).

26. Tu treba pripomenúť stabilizovanú judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, I. ÚS 241/07, III. ÚS 689/2017). Ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby sa na každý argument strany dala odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 04. 1993, II. ÚS 410/06). Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

27. Konkrétne žalobcovia odôvodneniu napadnutého rozsudku vyčítali, že nezohľadnilo skutkové tvrdenie žalovaného 1/ o dôvodoch, prečo si nedali žalovaní 1/ a 2/ zamerať svoje nadobúdané pozemky, ktoré podľa žalobcov svedčí v prospech poctivosti a dobromyseľnosti držby žalobcov. Žalovaní nadobúdali sporné pozemky v rokoch 1968 a 1969, ale súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na okolnostiach, ktoré súviseli s nadobudnutím pozemkov právnymi predchodcami žalobcov v rokoch 1952 a 1953. Už z týchto vyvodil nedostatok ich dobromyseľnosti, v dôsledku čoho vylúčil možnosť vydržania sporných pozemkov právnymi predchodcami žalobcov. Preto nebolo jeho povinnosťou osobitne sa vysporadúvať so spomenutými skutkovými tvrdeniami žalovaného 1/. Je ale vhodné doplniť, že spomínané konanie, či nekonanie žalovaných 1/ a 2/ v rokoch 1968 a 1969 (dôvod, ktorý ich viedol k nezameraniu sporných pozemkov), nemá nijakú relevanciu, pokiaľ ide o to, či sa právní predchodcovia žalobcov ujali držby sporných pozemkov v roku 1952 v dobrej viere.

28. Situácia je obdobná aj v prípade námietky žalobcov, že súd prvej inštancie „odignoroval záverečnú reč žalovaného 1/ ..., v ktorej... opakovane neuviedol žiadne okolnosti, ktoré by mali svedčiť o nepoctivosti/nedobromyseľnosti držby žalobcov a neospravedlniteľnosti skutkového omylu žalobcov“. Ak odvolací súd vysvetlil v bode 24. tohto rozsudku, z hľadiska rozloženia bremena tvrdenia podľa § 130 ods. 1 OZ je úlohou držiteľa, ktorý sa dovoľáva použitia tohto ustanovenia, aby tvrdil skutočnosti opodstatňujúce záver o tom, že sa držby ujal dobromyseľne. Preto nie je vadou odôvodnenia napadnutého rozsudku, ak sa nevenuje tomu, čo žalovaný 1/ v tejto súvislosti netvrdil.

29. Neobstoí ani námietka žalobcov voči kvalite odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktorá spočíva v tom, že súd prvej inštancie nevysvetlil, ako sa pri prijímaní svojho právneho záveru „o neoprávnenosti držby žalobcov“ v bode 123. napadnutého rozsudku vysporiadal s dôkazom - zápisnicou Správy katastra Piešťany z 25. 04. 2006 (č. l. 252), ktorý „len“ opísal v bode 27. napadnutého rozsudku. Žalobcovia zjavne prehliadli poslednú vetu bodu 121. odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktorá sa venuje tejto zápisnici. Okrem toho aj v tomto prípade platí, čo odvolací súd uviedol vyššie - ide o dôkaz, ktorý nebol spôsobilý preukázať dobromyseľnosť právnych predchodcov žalobcov v čase, keď sa ujímali držby sporných pozemkov, a preto by beztak nebolo nevyhnutné sa s ním osobitne zaoberať. Samotní žalobcovia pritom uvádzajú, že zápisnica neobsahuje dôvody, ktoré z nich žalobcovia vyvodzujú. Aj keby sa však malo vychádzať z toho, že tento dôkaz vypovedá o tom, že v danej lokalite došlo k blokovej deformácii hraníc celej lokality, už aj vzhľadom na čas jeho vyhotovenia nemôže poslúžiť na zodpovedanie otázky, či sa v roku 1952 právní predchodcovia žalobcov ujali držby sporných pozemkov v dôsledku svojho (ospravedlniteľného) skutkového omylu, resp. či k blokovej deformácii hraníc došlo v dôsledku „omylu všetkých dotknutých vlastníkov pozemkov“, ako sa to snažia navodiť žalobcovia. V tomto smere žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu poznamenali, že podľa zápisnice sa mala situácia „vyriešiť zameraním skutočného stavu geometrickým plánom a spísaním zmluvy o usporiadaní vlastníctva v tejto lokalite tak, aby každý vlastnil pozemok v tvare ako užíva, teda povýšiť stav užívaci na stav vlastnícky“. Ak aj žalobcovia v odvolaní vychádzajú z toho, že zápisnica je dôkazom zistenia

nesúladu hraníc v teréne s hranicami evidovanými v katastri nehnuteľností, pričom sami tvrdili, že ich právni predchodcovia postavili plot v rokoch 1960 - 1963 tam, kde si mysleli, že sa nachádza hranica ich pozemkov, je zrejmé, že tento dôkaz nie je relevantný z hľadiska skúmania dobromyseľnosti právnych predchodcov žalobcov v čase, keď sa ujímali držby sporných pozemkov. Z toho všetkého vyplýva, že ak žalobcovia aj v odvolaní tvrdia, že geometrický plán z roku 1953, podľa ktorého plot stavali ich právni predchodcovia, je správny, tak súd prvej inštancie mohol zo zápisnice z 25. 04. 2006 vyvodiť len ďalší skutkový záver v neprospech žalobcov - právni predchodcovia žalobcov si postavili plot v rozpore s hranicami evidovanými v katastri nehnuteľností, a teda aj s geometrickým plánom z roku 1953, ktorý sa stal po schválení Strediskom geodézie Trnava dňa 24. 01. 1966 súčasťou evidencie v katastri nehnuteľností. V dôsledku toho by rozhodujúcou otázkou naďalej zostávala otázka, ktorú si kládol aj súd prvej inštancie - podľa čoho si potom právni predchodcovia žalobcov postavili plot, ktorý je dnes zdrojom sporov o hranicu medzi pozemkami strán?

30. Nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku nezakladajú ani skutkové a právne závery v bodoch 121. - 123. odôvodnenia v súvislosti s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/234/2009, ktorý súd prvej inštancie cituje v bode 89. Relevantné časti odôvodnenia napadnutého rozsudku znejú: „Žalobcovia ... nepreukázali ... vznik dobrej viery ich právnych predchodcov, že im sporné pozemky vlastnícky patria, pretože ... rodičia žalobkyne 1/ kúpili 1/2 pozemku v danej lokalite ... už v roku 1952 ako neoplotený, neohradený, bez vytýčených hraníc v teréne. Geometrický (polohopisný) plán na rozdelenie parcely bol vyhotovený až v roku 1953, a tento bol schválený až v roku 1966, kedy došlo k reálnemu rozdeleniu pozemku na základe kúpnej zmluvy, ktorá vychádzala z predmetného geometrického plánu na rozdelenie pôvodnej parcely na štyri menšie parcely. Žalobcovia nepreukázali, že hranicu sporného pozemku ... vytýčil v teréne geodet, a že tak urobil na základe geometrického plánu z roku 1953, keďže v geometrickom pláne absentuje údaj o spôsobe vytýčenia hraníc v teréne ... Túto okolnosť by si všimol aj samotný súd po podrobnom preskúmaní geometrického plánu, teda aj keby na absenciu spôsobu vyznačenia hraníc v prírode nepoukázala žalovaná strana. Geometrický plán z roku 1953 obsahuje síce vo svojej grafickej časti vyznačenie 6-ich novo osadených medzníkov červenými krúžkami, neobsahuje však jasnú informáciu, či a akým spôsobom boli tieto medzníky osadené v prírode (v teréne). Geometrický plán z roku 1953 bol schválený až v roku 1966, kedy bol už otec žalobkyne 1/ viac ako 2 roky mŕtvy, a je otázne, či hranice boli vyznačené v teréne pred schválením geometrického plánu. Iba od druhu, tvaru a rozmerov predmetných štyroch kameňov, ktoré spĺňali vtedajšou právnou úpravou požadované parametre možného spôsobu vytýčenia hraníc v teréne, nemožno vyvodiť jednoznačný záver, že tieto riadne osadil v teréne geodet, a že tak urobil na základe geometrického plánu z roku 1953. Dobromyseľnosť držby žalobcov a ich právnych predchodcov nemožno odvodzovať ani od skutočnosti, že v danej lokalite došlo k poposúvaniu hraníc väčšiny pozemkov, a že nešlo iba o pozemky užívané žalobcami a ich právnymi predchodcami. Žalobcovia tvrdili, že pozemok užívajú v hraniciach, ako boli vyznačené kameňmi, že oplatenie postavili rodičia žalobkyne tam, kde boli, aj stále sú hraničné kamene. Konajúci súd poznamenáva, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, kto a kedy tieto kamene v teréne osadil. Pokiaľ by ich v teréne osadil geodet, ktorý aj mal na ich osadenie riadne oprávnenie, zaznamenal by túto skutočnosť v geometrickom pláne, čo však neurobil. ... Od neodborného vytýčenia hraníc v teréne nemožno v žiadnom prípade odvodzovať dobrú vieru užívateľov pozemku, ktorí ho užívajú v rozmeroch, v akých ich v teréne vyznačili ich predchodcovia. ... [P]re každé vydržanie vlastníckeho práva k veci bolo, a aj stále je, nevyhnutné preukázanie okamihu vzniku dobrej viery držiteľa veci, že mu tento vlastnícky patrí. Nepostačuje, že vec (v danom prípade sporné pozemky) po celých 70 rokov nepretržite užíval on, a predtým jeho predchodcovia. Nakoľko žalobcovia nepreukázali splnenie jednej zo základných zákonných podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, ktorou je aj oprávnená držba vychádzajúca z ich dobrej viery v čase jej vzniku, že im pozemok vlastnícky patrí, súdu neostávalo nič iné iba žalobu ako skutkovo a právne nedôvodnú zamietnuť.“ Nemožno sa stotožniť s názorom žalobcov, že tieto závery sú v rozpore s premisami rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/234/2009, a že sú nelogické, protirečivé a nepreskúmateľné. Súd prvej inštancie hodnotil otázku, či je držiteľ v dobrej viere so zreteľom ku všetkým okolnostiam, nielen subjektívne (z hľadiska právnych predchodcov žalobcov - úvahy súvisiace s osadením kameňov v teréne), ale aj objektívne (z hľadiska všeobecného - chýbajúce označenie spôsobu vytýčenia hraníc na geometrickom pláne z roku 1953). Posúdil aj otázku, či sa mohli právni predchodcovia skutkovo myliť v tom, kadiaľ vedie hranica sporných pozemkov (od neodborného vytýčenia hraníc v teréne nemožno v

žiadnom prípade odvodzovať dobrú vieru užívateľov pozemku). Keďže súd prvej inštancie nedospel k záveru, že by sa právni predchodcovia žalobcov ujali držby sporných pozemkov v dôsledku omylu, nebolo už potrebné sa zaoberať tým, akú opatrnosť mali vynaložiť, a či bol ich omyl ospravedlniteľný. Súd prvej inštancie si v odôvodnení položil správnu otázku, či hranice boli vyznačené v teréne pred schválením geometrického plánu, a správne aj naznačil, že dôvod, pre ktorý sa hraničné kamene nenachádzajú na hraniciach evidovaných v katastri nehnuteľností, mohol byť práve na strane žalobcov. Tak to mimochodom tvrdili aj žalovaní vo svojom odvolaní, ale aj pred súdom prvej inštancie („Kamene tam osadil až žalobca 2/ po tom, čo Ing. Jančíček vytýčil hranice ...“; bod 50. napadnutého rozsudku).

61. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie v znení doplnacieho rozsudku v spojení s odôvodnením potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že súdy nižších inštancií sa vyjadrili ku všetkým relevantným otázkam a tvrdeniam žalobcov a vysvetlili, prečo pri posudzovaní dôvodnosti žaloby vychádzali z posudzovania dobrej viery právnych predchodcov žalobcov pri užívaní aj sporných pozemkov, pričom sami žalobcovia tvrdili, že ich právni predchodcovia postavili plot v rokoch 1960 - 1963 tam, kde si mysleli, že sa nachádza hranica ich pozemkov. Vedomosť o tejto skutočnosti, a teda nepreukázanie dobrej viery právnych predchodcov viedli potom k záveru o nepotrebnosti preukazovania dobrej viery iba samotných žalobcov (bez zohľadnenia neexistencie dobrej viery ich právnych predchodcov a teda stavu, kedy právni predchodcovia nemohli na žalobcov previesť viac ako im patrilo), čo jasne, zrozumiteľne a dostatočne vyplýva z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu v jeho kompletizujúcej jednote s rozsudkom súdu prvej inštancie. Námietku dovolateľov, že odvolací súd, resp. i súd prvej inštancie s ňou odchyľili o d predmetu konania a nevysvetlili, prečo nevyhodnotili okolnosti svedčiacie o dobromyseľnosti žalobcov na základe riadnych nadobúdacích titulov v roku 1966, 1972 a 1975, preto nepovažoval za opodstatnenú.

62. Z uvedených dôvodov dovolací súd nepovažoval dovolanie žalobcov, podané z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP za dôvodné, a preto dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

63. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd vzhľadom na úspech žalovaných v dovolacom konaní rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku v súlade s § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

64. O výške náhrady trov konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

65. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.